

NEGALIMA PAVERGTI MAŽŲ TAUTŲ: TRUMAN

SUVAŽIAVĘ ATSTOVAI VIENBALSIAI PATVIRTINO PARUOSTĄ DOKUMENTĄ

Kinija pasirašė pirmoji, o J. Valstybės padėjo parašą paskutinėje vietoje

SAN FRANCISCO, Cal., birž. 26 d. — Nė viena valstybė, nežūrint į josios dydį ir karišką galią, neprivalo daryti kitai tautai to, kas jai pačiai būtų negera, pareiškė prezidentas Trumanas uždarojoje konferencijos sesijoje. Didelės valstybės neturi teisės dominuoti pasaulio, jėgą jos turi panaudoti taikai palaikyti.

Prezidentas Trumanas pareiškė giliausią įsitikinimą, kad sąjunginės valstybės ir toliau galės bendradarbiauti, kaip jos bendrai dirbo karo metu. Jeigu vienai valstybei rūpi saugumas, tai ji neprivalo vienašališkai elgtis, bet tartis su kitomis valstybėmis. Jis tvirtina, kad suvažiavusieji atliko labai didelį darbą, paruošdami instrumentą taikos palaikymui. Tuojau po prezidento kalbos, sekretorius Stettinius uždarė konferenciją.

SAN FRANCISCO, Cal., birž. 26 d. — Sąjunginių tautų atstovai vakar vienbalsiai priėmė naujos tarptautinės organizacijos konstituciją-čarterį, o šiandien jį pasirašė. Suvažiavusieji 50 valstybių atstovai posėdyje du mėnesius, kol priėmė pagrindinius nuostatus pasaulio taikai palaikyti.

Šiandien vakare prezidentas Trumanas pasakys kalbą suvažiavusiems atstovams ir oficialiai uždarys Sąjunginių Tautų Konferenciją Tarptautinei Organizacijai Sudaryti. Prezidentas jau vakar atskrido į San Francisco, kur visi atstovai labai iškilmingai jį sutiko. Prezidentas atvirame automobilių pravažiavimo svarbiausiomis miesto gatvėmis, tūkstančiai gyventojų jį sveikino.

Vakar vakare įvyko plenarinė konferencijos sesija, kurioje pirmininkavo britų atstovas, lordas Halifax. Jis paprašė atstovus, sutinkančius su priimtu čarteriu, atsistoti. Jam atrodė, kad tokia iškilminga atsitikime atsistojimas yra garbingesnis, negu paprastas rankų pakėlimas. Vėliau paprašė, kad atsistotų nesutinkantieji. Tokių nebuvo. Čarteris, reiškia, priimtas vienbalsiai.

Šiandien pradėtos dokumento pasirašymo ceremonijos, jos užtruko apie aštuonias valandas. Dokumentą privalėjo pasirašyti 153 atstovai. Čarteris pasirašomas alfabetine tvarka. Pradžioje manyta, kad Argentinai pirmoji pasirašys paruoštą dokumentą, bet vėliau paaiškėjo, kad ši garbė atiteko Kinijai.

Pirmoje vietoje pasirašė Kinija, Rusija, Didžioji Britanija ir Prancūzija, o vėliau pasirašinėta alfabetine tvarka. Jungtinių A. Valstybių atstovai pasirašė paskutinieji. Visos kitos valstybės skaitys J. A. V. sveičia, todėl joms ir leista pasirašyti pirmoje vietoje.

Kinija buvo pirmoji valstybė, kurią užpuolė senai karui besiruošę militaristai, Dr. Wellington Koo, Kinijos ministeris ir delegacijos pirmininkas, pirmas pasirašė po taikos organizacijos konstitucija. Dokumentas įsigalios, kai jį ratifikuos konferencijos dalyvavusių delegacijų parlamentai ir valdžios. Vyrauja įsitikinimas, kad J. Valstybių senatas netrukus jį patvirtins.

500 AMERIKOS LĒKTUVŲ BOMBARDAVO NAGOJĄ, KAGAMIGAHARĄ, OSAKĄ

Išgriovė propelerių dirbtuves, amunicijos mašinas ir duraliuminijaus fabrikus

GUAM, Marianų salynas, birželio 26 d. — Penki šimtai J. A. Valstybių didžiųjų lėktuvų šiandien bombardavo kelis japonų karo pramonės centrus, paskelbė karo vadovybė. Labiausiai nukentėjo aviacijos, kanuolių ir amunicijos dirbtuvės. Amerikos lakūnai išmetė tris tūkstančius tonų sprogdinančios medžiagos.

Tokio radijas prapajista, jog šiandien buvo pats didžiausias amerikiečių bombardavimas.

NAGOJŲ IŠGRIOVĖ PENKIAS DIRBTUVES

Šiandien J. V. lakūnams pavyko išgriauti penkias amunicijos dirbtuves Nagojai mieste.

Labiausiai nukentėjo Chigusa dirbtuvės, kur gaminami įvairūs šoviniai ir sunkios bei vidutinės artilerijos dirbtuvės. Nagojos sunaikinta didelė duraliuminijaus dirbtuvė.

Kagamigahara miestely išgriautos dvi dirbtuvės, kur buvo suneriamos paruoštos dalys į lėktuvus. Osakoj išgriautas propelerių fabrikas.

Luzon saloj lakūnai puola priešą

MANILA, birž. 26 d. — Apie trys šimtai lėktuvų šiandien puolė japonus, kurie bandė sudaryti liniją Cagayan slėnyje, paskelbė gen. MacArthur štabas.

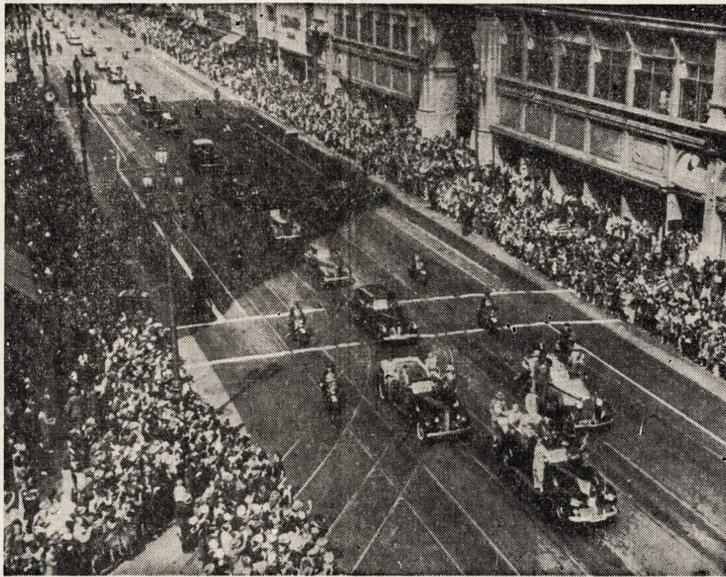
Svarbiausios kovos eina šalia Balud upelio, tarp Bokod ir Ambulca miestelių. Amerikos artilerija apšaudė priešą be pertraukos.

Lakūnams pavyko išsprogdyti kelis japonų amunicijos sandėlius, priešui padaryti dideli nuostoliai.

Kiniečiai supa Liuchow miestą

CHUNKING, Kinija, birž. 26 d. — Kiniečių daliniai šiandien okupavo kelias pozicijas, kurios yra tikrai trijų mylių atstume nuo Liuchow miesto, paskelbė štabas.

Prezidentas San Francisco Mieste

Prezidentas Harry S. Truman važiuoja automobiliuje Market gatve San Francisco mieste.

Šion sritin kiniečiams pavyko sutraukti didesnius dalinius ir pradėti sulti miestą. Prysakiniai daliniai jau kaudasi Leicheng priemiestyje.

Belgai rengia visuotinę streiką

BRIUSELIS, Belgija, birž. 26 d. — Tvirtinama, kad Belgijos karalius Leopoldas įgaliojė gen. Ganshof van der Meersch sudaryti naują valdžią.

Socialistų ir liberalų partijos lyderiai tariasi su darbininkų unijomis apie visuotinio streiko organizavimą.

Didelė gyventojų dauguma yra griežtai nusistačiusi prieš Leopoldą už jo nuolaidas karo metu.

Du milijonai rusų Vokietijoje

PARYŽIUS, birž. 26 d. — Iki šių metų birželio 13 dienos Amerikos ir britų armijos padavė rusams daugiau, negu 1,200,000 sovietų karo belaisvių, kurie buvo patekę į vokiečių rankas.

Jų tarpe buvo didokas skaičius Vokietijon išvežtų Rusijos darbininkų. Sąjungininkams dar lieka atiduoti apie 800,000 sovietų piliečių, kurie yra vakarų zonoje.

Rusai sugrąžino 300,000 vakarų Europos valstybių piliečių.

Bolševikai nesiskiria nuo nacių

NEW YORK, N. Y., birž. 26 d. — Vienintelis skirtumas tarp rusų ir vokiečių okupacijos yra toks: kai vokiečiai čia buvo, tai mes turėjome rumunišką diktatorių, o dabar vietoj Antonescu — mes turime Višinskį, — pareiškė Juliu Maniu, Rumunijos valstiečių partijos lyderis.

Šiuos žodžius rumunų demokratas pasakė laikraštiniui Leigh White, kuris neseniai lankėsi Rumunijoje.

AMERIKOS KARO LAIVYNAS ARTĖJA PRIE JAPONIJOS, SAKO TOKIJO

Administracijos šalininkai nori išgelbėti dabartinę kainų tvarkytojo įstaigą

LONDONAS, birž. 26 d. — Tokijo radijas pasakoja, kad du šimtai sąjungininkų laivų artėja prie Kyushu, pietinės Japonijos.

Šiame laivyne yra daug karo laivų, bet transporto laivai veža naują invazijos armiją. Japonai pasakoja, kad šis laivynas jau išplaukė iš Okinawos ir artėja prie Japonijos.

Priešas atidžiai seka artėjančius laivus, kurie gali iškelti kareivius Amami arba Yaku salose.

Kėsinasi į kainų tvarkymą

WASHINGTON, D. C., birž. 26 d. — Administracijos šalininkai stengiasi išgelbėti dabartinę kainų tvarkytojo įstaigą.

Kongresan įnešta visa eilė pasiūlymų smarkiai ją apkarpyti ir suvaržyti josios veikimą. Ateinančią savaitę naujas agrikultūros sekretorius paims departamento tvarkymą.

Kainų tvarkymas taip pat priklausys nuo planuojamų jo pakaitų. Be kainų kontrolės infliacija neišvengiama.

Goeringas nėra jo dukters tėvas

STOCKHOLM, Švedija, birž. 26 d. — Iš Vokietijos ateinančios žinios sako, kad marš. Goeringo žmona, švedų artistė Emmy Sonnemann, prašo perskyrų.

Ji pareiškusi, kad josios dukters Eddos tėvas nėra Goeringas. Ji gyvenusi su Goeringu, bet lytinį santykių su juo niekada nebuvo.

Debesuotas, vakare lis. Saulė tėja — 5:16; leidžiasi — 8:30.

VARŠUVOJ SUDARYTA VALDŽIA YRA NELEGALI, SAKO ARCISZEWSKI

Rinkimus lenkai vargu galės praveisti iki ateinančio pavasario, tvirtina žinovai

MASKVA, Rusija, birž. 26 d. — Maskvos pasitarimuose dalyvavę lenkų atstovai šiandien išskrenda į Varšuvą, paskelbė sovietų agentūra "Tass". Varšuvoje įvyks lenkų atstovų pasitarimas ir bus paskelbtas naujos valdžios sąstatas. Manoma, kad valdžia dar šiomis dienomis bus perorganizuota ir josios sąstatas paskelbtas šios savaitės gale.

LONDONAS, birž. 26 d. — Naujai sudaroma valdžia Varšuvoje yra nelegali, šiandien paskelbė premjero Thomas Arciszewskio kabinetas. Legali lenkų valdžia išleido pusketvirtu puslapio pareiškimą, kuriame nurodo, kodėl Lenkijos gyventojų dauguma negali pripažinti naujai planuojamos valdžios. Pareiškime įrodoma, kad ta valdžia yra rusų primesta Lenkijai, tikrų Lenkijos atstovų joje nėra.

NAUJA VALDŽIA PRIZADĖS RINKIMUS

Jan Drohojowski, Mikolajczyko pavaduotojas, karišku lėktuvu iš Maskvos atskrido į Londoną.

Jis tvirtina, kad naujai sudaryta valdžia pirmame pareiškime pasižadės praveisti laisvus rinkimus Lenkijoje. Pats Drohojowski abejoja, kad tie rinkimai galėtų būti prieš ateinančią pavasarį.

Tvirtinama, kad vidaus reikalų ministeriu bus paskirtas artimas Mikolajczyko bendradarbis.

RUSAI LAUKIA SAJUNGININKŲ PRIPAZINIMO

Sovietų valdžios sluoksniai mano, kad britai ir J. Valstybės tuojau pripažinsiančios naujai sudarytą Lenkijos valdžią.

Svarbu, kad minėta valdžia pasižadėtų praveisti laisvus rinkimus, o tokį pasižadėjimą ji padarys pirmame pareiškime.

Mieczyslaw Thugutt, Mikolajczyko vadovaujamos partijos aktyvus narys, buvo pakviestas dalyvauti naujoje valdžioje, bet atsisakė.

BUS SUNKU LIKVIDUOTI LEGALIĄ VALDŽIĄ

Sąjungininkai atims pripažinimą legaliai lenkų valdžiai, bet britų sluoksniuose vyrauja įsitikinimas, jog lenkų klausimas bus sunku likviduoti.

Britai sustabdys lenkų kariuomenei teikiamą paramą, bet jie negalės kištis į lenkų valdžios aukšą ir kitokius turtais.

Manoma, kad lenkai turi paruošę dideles sumas, kurias naudos kelti viešumon sovietų ir naujai sudarytos lenkų valdžios nusižengimams.

Kokia bus nauja lenkų valdžia

LONDONAS, birž. 26 d. — Patirta, kad nauja Lenkijos valdžia susidės iš 21 ministerio, joje pasiliks 16 Varšuvos valdžios narių, o penkias vietas gaus užsieny ir Lenkijoje pasiliks.

Slapta radijo stotis pasakoja, kad Hitleris dar gyvas, jis pabėgęs nuo priešų ir netrukus padarysias pareiškimus.

Prancūzai tvirtina, kad jiems pavykė sulaukyti didelę arabų sukilimą šiaurės Afrikoje.

Leo Crowley reikalauja, kad Vokietija šį kartą būtų ekonomiškai nuginkluota, nes kitaip — ji vėl pradės ruošti naują pasaulio karą.

likusių lenkų atstovai.

Premjeru pasiliks Osobka Morawski, o vicepremierais paskirtas Mikolajczykas ir komunistų partijos sekretorius Gommolka.

Mikolajczyk tvarkys ir agrikultūros ministeriją.

WIERNIK NEGAUS VIDAUS MINISTERIJOS

Paskelbta, kad Wladislaw Wiernik, valstiečių partijos žmogus, bus paskirtas vidaus reikalų ministeriu, bet su didelėmis rezervacijom.

Lenkų policijos kontrolė pasiliks Stanislaw Rapkiewicz, dabartinio saugumo ministerio, rankose.

Sudarytas prezidentams, bet komunistai jame turės penkis asmenis, o kiti lenkai — tik tai du.

Lenkų kareiviai labai nusimine

ROMA, Italija, birž. 26 d. — Sąjungininkų fronte kariauvs lenkų korpusas labai nusiminęs paskutinėmis žiniomis apie Lenkijos likimą.

Jie nepatenkinti amerikiečiais ir britais, kurie Lenkijos klausime tiek daug nusileidžia rusams.

Manoma, kad lenkų armija bus paleista, o jos kareiviams leista emiguoti į Australiją arba N. Zelandiją.

Ieškojo žmonos — pateko kalėjiman

PARYŽIUS, birž. 26 d. — Vokiečių kareivis Wilhelm Scholtz metė kariškus savo drabužius, kai karas pasibaigė ir kartu su pabėgėliais pasiekė Paryžių.

Prancūzų sostinėj jis buvo palikęs savo meilužę ir sūnų, todėl ir sugrįžo josios ieškoti. Senoj vietoj meilužės nerado, todėl kreipėsi į policiją, prašydamas padėti ją surasti. Prancūzų policija labai greitai ją surado, bet tuojau Scholtz jį jo meilužę uždarė kalėjiman.

Vėliausios Naujienos

— Vakar San Francisco konferencijoj pasakė kalbas Kinijos, Rusijos, Prancūzijos, Brazilijos, Anglijos, Čekoslovakijos ir Meksikos atstovai. Jūs atstovaujate įvairias pasaulio tautas, o Amerikos delegacija atstovavo tas tautas, kurios neprisuntė savo atstovų, pasakė prezidentas Trumanas.

— Rusai reikalauja Dardanelų ir draudžia turkams fortifikuoti sąsiaurio sritį. Turakai sako, kad tarptautinės sutartys leidžia jiems ginti Dardanelus.

— Lenkų valdžia iškėlė visoms sąjunginėms valstybėms notą, kurioje pažymi, kad Maskvon suvažiavę atstovai neturi teisės daryti pakaitų lenkų valdžioj.

LIETUVIŲ RATELIAI

IŠ CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBOS KONFERENCIJOS RAPORTAS

PIRMA SESIJA

Gegužės 20 d. 1945 m. Chicago Lietuvos Auditorijoj, 3133 S. Halsted St., įvyko Chicago Lietuvos Tarybos suaukta konferencija.

Dr. K. Drangelis atidarė konferenciją 11 valandą prieš pietus, pakviestas garbės svečius ant estrados ir grupę mergaičių sugiedoti Amerikos ir Lietuvos himnus bei kunigą Paškauką perskaityti invokacijos maldą. Toliau Dr. Drangelis po trumpos įžanginės kalbos perstatė užsitarvusį aukšto Amerikos Kongreso garbės ženklą už atsizymėjimus karo lauke seržantą Bener, kuris trumpai anglų kalba sveikino delegatus.

Kalbėjo konsulas Petras Daužvardis, nurodymas Amerikos Lietuvos Tarybos uždavinius ir kokie darbai stovi prieš lietuvius akis kovoje už tautos nepriklausomybę. Taipgi pakviesti buvo tarti keletą žodžių Dambro, Baevičius iš Rockfordo, Jakaitis, Mačiulis, Enčeriš ir Šniukas. Visi sveikino susirinkusius.

Chicago Lietuvos Tarybos pirmininkas kunigas Albavičius raportavo praeitų metų Tarybos nuveiktus darbus.

Dr. Montvidas raportavo, kokios yra numatytos komisijos šios konferencijos darbams, kaip tai: nominacijų komisija, rezoliucijų komisija, mandatų komisija, finansų komisija ir t. t. Visos užgirtos.

Mandatų komisijos narė L. Dagitė raportuoja, kad dalyvauja 97 įvairių organizacijų ir 192 delegatai pirmos sesijos. Skaičius praeitos konferencijos protokolas ir priimtas.

VALDYBOS RAPORTAI

Dr. Drangelis raportavo, kokie ir kada buvo šaukti susirinkimai arba pagaminti ir kiek buvo surinkta aukų. Eufrozina Mikuziūtė raportuoja, kad praeitą vasarą buvo surengtas bankietas, kuris davė uždarbio ir aukų \$2,000.00.

Iždininkas Miller raportuoja pajamas ir išlaidas per praėjusius metus. Pajamų buvo \$8,181.02, išlaidų — \$7,927.21. Išde liko \$253.81. Valdybos raportai priimti.

Kalba Raudonojo Kryžiaus atstovė, kuri atstovauja lietuviams prieš Raudonojo Kryžiaus, būtent, poną Daužvardienę, nurodyma, kad tapo suaukota milijonai dolerių pinigų, suaukota tūkstančiai kvortų kraujo ir pagaminta milijonai bandažų ir kad yra vienas ambulansas Chicagoj su užrašu ant durų Donated by Lithuanians, ir kad sovietų Rusija nepriklauso tarptautinio Raudonojo Kryžiaus ir neįsileidžia nieko į savo kraštą nė į užkariautas šalis.

Dr. Zimantas raportuoja apie šalpos fondą, kurį kontroliuoja Amerikos valdžia. Sako, kad iš to bendro Amerikos fondo lietuviai jau gavo \$300,000.00 ir kad lietuvių šalpos fondas trumpoj ateityj planuoja siųsti atstovą į Lietuvą (žinoma, jei rusai išleis), kad būtų galima patinti mūsų brolių ir seserų padėtį. Po to pirma sesija uždėdarė 10 minučių po pirmos.

ANTRA SESIJA

Antra sesija buvo atidaryta 2:15 po pietų. Eufrozina Mikuziūtė, Tarybos sekretorė, perskaitė eilę prisistatymų sveikintimų ir aukų.

Kalbėjo atstovas Amerikos Lietuvos Tarybos nuo tarptautinės San Francisco konferencijos, adv. V. M. Lūkaitis.

Lūkaitis savo raporte nurodė, kad mažųjų tautų tarpe (tarp jų ir Lietuvos) nepriklausomybės reikalas nėra žlugęs. Taip kad mūsų faktai, nurodyti memorandumė, rado paramą ir yra pasaulio tautų karštai remiami. Lūkaitis užtikrino, kad Lietuva bus ir vėl laisva bei nepriklausoma valstybė.

Mozeris raportavo, kad lietuviai, pradėdami antrą karo paskolą ir baigdami šeštą paskolą, išpirkto karo bonų už \$14,300,000.00.

Auditorius Varkala papildė raportą, pareikšdamas, kad lietuviai bonų pirkime stovi penktos vietos tarp kitų tautų ir kad 7-tos karo paskolos kvota lietuviams yra skirta išpirti bonų už \$4,500,000. Jau yra išpirta už \$445,000. Ir tik lietuviams kreditas eina, jeigu perka per lietuviškas įstaigas — spulka ar bankus.

L. Šimutis, Amerikos Lietuvos Tarybos pirmininkas, aiškino Tarybos veiklą ir kad pradeda gauti žinių iš Europos ir nuo išblaškytą lietuvių po visus pasaulio kraštus. Vienoj vietoj Prancūzijoje yra 300 lietuvių, kurie buvo prievarta išvežti karo darbams į Vokietiją.

Aukų surinkta su viršum \$1,000.00.

Antrą sesiją delegatų dalyvavo 373 nuo 143 draugijų.

Amerikos Lietuvos Tarybos sekretorius Dr. Grigaitis raportavo Tarybos reikalus, kad kooperuojama su Amerikoj gimusių lietuvių jaunimu ir kad San Francisco Konferencijoje dalyvauja 160 įvairių tautų korespondentų ir kad Rusija gavo San Francisco konferencijoje tris balsus, — vieną rusų tautai, antrą ukrainai ir trečią Baltijai. Bet nuomonė yra, kad Ukraina gali pareikalauti sau tikros nepriklausomybės.

Priimtos rezoliucijos, kurias skaitė Pajaujis: 1. sveikinimas naujam prezidentui Trumanui; 2. sveikinimas Lietuvos atstovui Žadeikiui; 3. reikale 7-tos paskolos; 4. reikale Lietuvos Nepriklausomybės.

Toliau skaitė Zimantas: 1. rezoliucija prieš rusų okupaciją; 2. kad būtų surengtas milžiniškas piknikas; 3. išrinkimui politinio komiteto, kuris sektų visokią politiką ryšyje su Lietuvos nepriklausomybe; 4. delegatų reikale, — pasiūlyta delegatams rinkti visam metui, ir kad Chicago Lietuvos Tarybos susirinkimai būtų laikomi kas trys mėnesiai. Taipgi Taryba reikalauja, kad kožna draugija, kuopa ar klūbas išrinktų po vieną nuolatinį atstovą.

Komisijų rinkimas

Veikiantis komitetas išrinktas iš 21 nario. Politinis komitetas išrinktas iš 12 narių. Kitų komisijų rinkimas palikta valdybos nuožiūrai.

Antra sesija uždėdarė pusę po šešių.

TREČIA SESIJA

Trečia sesija prasidėjo 20 minutų iki 8 ir buvo minėjimas Steigiamojo Seimo 25 metų sukaktuvių.

Kalbėjo pulkininkas Grinius, Povilas Dargis, Petras Daužvardis ir Dr. M. J. Vinikas.

Pulkininkas Grinius savo kalboj nurodė sunkenybes ir vargus Steigiamojo Seimo pirmose Lietuvos gyvenimo dienose. Dargis kalbėjo apie tai, kiek dabar yra reikalinga visų lietuvių vienybė, kad iškovojuos Lietuvai laisvę.

Daužvardis papasakojo, kaip Dekonozovas rinko 79 sovietinius Lietuvos atstovus.

Good Advice By Bushmiller

DON'T SPEND THAT... BUY WAR BONDS

7TH WAR LOAN

ERNIE BUSHMILLER

nus Lietuvos atstovus. Dr. M. J. Vinikas kalbėjo apie Lietuvos vargus ir apie "I Am an American Day". Po to trečioji sesija uždėdarė 15 minučių po 9 val. Trečiaj sesijai vadovavo Dr. Montvidas.

Pasirašo delegatai:

- Frank T. Puleikis,
- Barbora Gurskienė,
- Paul J. Petratis,
- Anna Jasaitienė,
- Paulina Norkus ir
- Frank Mickas.

Sunkiai susirgo Antonina Čepaitienė

Teko patirti, kad praeitą savaitę sunkiai susirgo Antonina Čepaitienė, kuri, sako, jau pirmiau jautusi kokią tai nesmagumą, bet vis nenorėjusi pasiduoti, nes manė, kad tai pra-

eis. Bet praeitą savaitę ji buvo paguldyta į operacijos staloje Augustina ligoninėje. Po operacijos, sakoma, labai prastai jautėsi, bet dabar, kaip girdėti, eina geryn. Antonina Čepaitienė tai moteris mirusio Jono Čepaičio, kuris buvo daugeliui žinomas kaip talentingas dainininkas ne tik northsidiečiams, bet ir visai Chicagoj. Dabar jau penkti metai kaip jis išsiskyrė ne tik iš Chicago Lietuvos Vyrių Choro, bet ir iš gyvųjų tarpo ir ramiai sau ilsisi puošniose Lietuvių Tautiškosose kapinėse. Linkėtina, kad Antonina greičiau atgautų sveikatą ir vėl tęstų kultūrinį gyvenimą tarpe savo draugų ir pažįstamų.

— X. S.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

MYKOLAS BONKA gvy. 4035 So. Maplewood Av.

Mirė birželio 26 d., 7 val. ryto, 1945 m. Gimęs Lietuvoje Ukmergės apskr., Kuvarskiu parap., Mockelskių km. Amerikoj išgyveno apie 30 metų.

Paliko nuliūdę: artimi draugai ir pažįstami. Laidotuvėms rūpinasi draugas Juozas Simanonis. Priklausė prie Lietuvių Darbininkų Pašalpos Dr-stės.

Kūnas pašarvotas Liulevičiaus koplyčioj, 4348 S. California Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadieni, birželio 28 d., 8:30 val. ryto iš kopl. į Nekalto Pras. Pan. šv. parap. bažė, o po gedulingų pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. MYKOLO BONKOS giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliūdę lieka: Draugai. Laid. Direkt. Lachawicz ir Sūnai, Tel. CANal 2515.

Metinės Mirties Sukaktuvės

STEFANJA BALCITIENĖ (po tėvais Vadinskaitė) gvyveno 6539 S. Hermitage Av

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 27 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus, gimus Lietuvoje, Sartininkų parap., Tauragės apskr., Sartininkų kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyrą Leoną, 2 sūnus, S F C Edward (U. S. Navy), marčią Dorothy ir 2 anūkes ir Lt. Raymond (U. S. Army Air Corps), 2 seseris, Anelę Kuzmickienę, švogeri Jurgį ir Petronėlę Senulienę, švogeri Petrą, jų dukteri ir velionies krikšto dukteri Bernice Janas ir kitus gimines ir draugus.

Jau suėjo 2 metai kaip nemielasirdinga mirtis ištraukė Tave iš mūsų tarpo, bet mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marti, Seserys, Anūakai ir Giminės.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

a. + a.

ANTANINA DARGIENĖ po pirmu vyru Grius po tėvais Vabalaitė

Mirė birželio 25 d., 4:40 v. popiet, 1945 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Šiaulių apskr., Saukėnų parap., Vabalų kaime. Amerikoj išgyveno apie 35 m.

Paliko nuliūdę: vyras Williams; 3 sūnai: Viktoras Grius ir marti Ann ir jų šeima, Stanislovas Grius ir marti Frances ir jų šeima, ir P. F. C. Juozapas Grius (U. S. Army) užjūrį ir daug draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Radžiaus kopl., 668 W. 18th St.

Laidotuvės įvyks šeštad., birželio 30 d., 8:30 val. ryto iš kopl. į Dievo Apveizdos parap. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antaninos Dargienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Draugai. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ANTANINA DARGIENĖ po pirmu vyru Grius po tėvais Vabalaitė

Mirė birželio 25 d., 4:40 v. popiet, 1945 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Šiaulių apskr., Saukėnų parap., Vabalų kaime. Amerikoj išgyveno apie 35 m.

Paliko nuliūdę: vyras Williams; 3 sūnai: Viktoras Grius ir marti Ann ir jų šeima, Stanislovas Grius ir marti Frances ir jų šeima, ir P. F. C. Juozapas Grius (U. S. Army) užjūrį ir daug draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Radžiaus kopl., 668 W. 18th St.

Laidotuvės įvyks šeštad., birželio 30 d., 8:30 val. ryto iš kopl. į Dievo Apveizdos parap. bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antaninos Dargienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinįjį patarnavimą ir atsiveikinimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Draugai. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

ROAD TO VICTORY!

Metinės Mirties Sukaktuvės

STEFANJA BALCITIENĖ (po tėvais Vadinskaitė) gvyveno 6539 S. Hermitage Av

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 27 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus, gimus Lietuvoje, Sartininkų parap., Tauragės apskr., Sartininkų kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyrą Leoną, 2 sūnus, S F C Edward (U. S. Navy), marčią Dorothy ir 2 anūkes ir Lt. Raymond (U. S. Army Air Corps), 2 seseris, Anelę Kuzmickienę, švogeri Jurgį ir Petronėlę Senulienę, švogeri Petrą, jų dukteri ir velionies krikšto dukteri Bernice Janas ir kitus gimines ir draugus.

Jau suėjo 2 metai kaip nemielasirdinga mirtis ištraukė Tave iš mūsų tarpo, bet mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marti, Seserys, Anūakai ir Giminės.

Metinės Mirties Sukaktuvės

STEFANJA BALCITIENĖ (po tėvais Vadinskaitė) gvyveno 6539 S. Hermitage Av

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 27 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus, gimus Lietuvoje, Sartininkų parap., Tauragės apskr., Sartininkų kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyrą Leoną, 2 sūnus, S F C Edward (U. S. Navy), marčią Dorothy ir 2 anūkes ir Lt. Raymond (U. S. Army Air Corps), 2 seseris, Anelę Kuzmickienę, švogeri Jurgį ir Petronėlę Senulienę, švogeri Petrą, jų dukteri ir velionies krikšto dukteri Bernice Janas ir kitus gimines ir draugus.

Jau suėjo 2 metai kaip nemielasirdinga mirtis ištraukė Tave iš mūsų tarpo, bet mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marti, Seserys, Anūakai ir Giminės.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

2 Metų Mirties Sukaktuvės

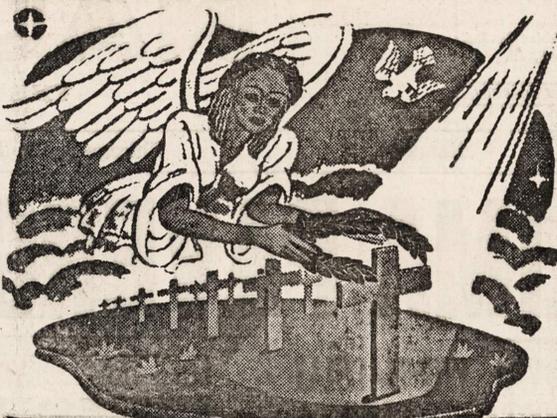
ONAS SAMULONIS po tėvais Moeikiūtė

Persiskyrė su šiuo pasauliu birželio 29 d., 1943 m., sulaukus pusės amžiaus. Gimus Lietuvoje, Gaurės parap., Rudžių kaime.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas; sūnus Jonas ir jo moteris Stella ir jų sūnus Jonas; 3 broliai: Jonas ir jo moteris Ona; Petras ir jo moteris Elžbieta ir dukte Aldona; Izidorius ir jo moteris Elžbieta ir jų dukte Birutė. Lietuvoje paliko brolis Juozapas ir šeima ir sesuo Rozalija ir šeima ir kitų gimines ir draugai.

Mes Taves, mūsų brangioji moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūdę lieka: Vyras, Sūnai, Marčios, Anūakai ir Giminės. Laid. Direkt. J. F Radzius, Tel. CANal 6174.

A. B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS CICERO 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFayette 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

ALFRED VASAITIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

1926 SO. CICERO AVENUE Chicago: CICERO 1003
Moderniška Koplyčia. Patarnavimas visoj Chicagoje ir Ciceroje

L. De Beakfront

TARPTAUTINĖS KALBOS IDEJA IR JOS ATEITIS

(Tęsinys)

II.

Ar tarptautinė kalba reikalinga? Šitoks klausimas lygiai naivus, kaip ir klausimas, ar reikalingas paštas? Šiandien jau daugelis šį klausimą laiko be reikalo keliamą; tačiau mes jį iškeliam dėl to, kad vis dar atsiranda ir tokių, kurie tam tikrais išvedžiojimais įrodinėja tarptautinės kalbos nereikalingumą. Jų svarbiausias motyvas — esą, tarptautinė kalba nustelbsianti tautines kalbas ir sugriausianti pačias tautas. Mes, prisipažinsim, nors ir kaip sukome galvą, vis dėlto nepajėgėme suprasti, kur, būtent, slypi toji žmonių nelaimė, jei vieną gražią dieną pasaulis visų daugybės tautų su savo kalbomis — išvystų vieną pasaulinę šeimą su viena pasauline kalba. Mes, prileidžiam šitokią tautoms grėsiantį "pavojų", tos "nelaimės" bijančius vis dėlto norim nuraminti. Tarptautinė kalba atskirų tautų žmonėms, kurie suėję vieni su kitais yra lyg nebyliai, tesiekia būti tik priemonė tarpusavyje susiprasti, bet ji visai neturi tikslo kištis į vidinį tautų gyvenimą. Būkstavimas, kad tarptautinė kalba sugriautų tautas, lygus manymui, kad paštas, padedąs žmonėms susirašinėti, atims iš žmonių galėjimą susikalbėti gyvu žodžiu. "Tarptautinė" ir "pasaulinė" kalbos yra du skirtingi dalykai. Jei mes prileidžiam ateisiant laiką, kada visos pasaulio tautos susijungs į vieną pasaulinę šeimą, tai šios "nelaimės" svarbiausia priežastis bus ne tarptautinė kalba, bet pakitusi žmonių galvosena, įsitikinimai. Tačiau palikdami tautinių sovinių "susirūpinimą" dėl tautų "žlugimo" nuosaliai, pabrėšim tik tai, kad tarptautinės kalbos įgyvendinimo atžvilgiu negali likti abejingi nė kraštutiniai soviniškai, kadangi tarptautinės kalbos tikslų ir tarptautinio sovinizmo yra toks pat santykis, kaip tarp patriotizmo ir meilės savo šeimai; ar logiška būtų tvirtinti, kad tautos vieningumas gali kenkti šeimoms? Pati savaime tarptautinė kalba ne tik negali susilpninti tautinių kalbų, bet, priešingai, jos įgyvendinimas darėgi sudarytų sąlygas pastarojioms suklestėti. Šiuo metu žmonės yra priversti mokytis kelias svetimas kalbas, todėl reikalinga tobulai išmokti savo gimtąją; be to, ir pačios kalbos, nuolat tarpusavyje maišydamosios, susidarko ir netenka savo natūralaus turtingumo, grožio. Tačiau, jei užuot mokintys kelias kalbas — šalia gimtosios bereikėtų mokytis tik vienos tarptautinės kalbos, tada, be abejonės, kiekvienas galėtų geriau išmokti savo gimtąją kalbą ir tokiu būdu šitoji išsilaisvintų iš kaimyninių kalbų įtakų, sėkmingiau tobulėtų.

Antras motyvas, kuriuo tarptautinės kalbos neigėjai remia kalbos yra du skirtingi dalykai. Jei mes prileidžiam ateisiant laiką, kada visos pasaulio tautos susijungs į vieną pasaulinę šeimą, tai šios "nelaimės" svarbiausia priežastis bus ne tarptautinė kalba, bet pakitusi žmonių galvosena, įsitikinimai. Tačiau palikdami tautinių sovinių "susirūpinimą" dėl tautų "žlugimo" nuosaliai, pabrėšim tik tai, kad tarptautinės kalbos įgyvendinimo atžvilgiu negali likti abejingi nė kraštutiniai soviniškai, kadangi tarptautinės kalbos tikslų ir tarptautinio sovinizmo yra toks pat santykis, kaip tarp patriotizmo ir meilės savo šeimai; ar logiška būtų tvirtinti, kad tautos vieningumas gali kenkti šeimoms? Pati savaime tarptautinė kalba ne tik negali susilpninti tautinių kalbų, bet, priešingai, jos įgyvendinimas darėgi sudarytų sąlygas pastarojioms suklestėti. Šiuo metu žmonės yra priversti mokytis kelias svetimas kalbas, todėl reikalinga tobulai išmokti savo gimtąją; be to, ir pačios kalbos, nuolat tarpusavyje maišydamosios, susidarko ir netenka savo natūralaus turtingumo, grožio. Tačiau, jei užuot mokintys kelias kalbas — šalia gimtosios bereikėtų mokytis tik vienos tarptautinės kalbos, tada, be abejonės, kiekvienas galėtų geriau išmokti savo gimtąją kalbą ir tokiu būdu šitoji išsilaisvintų iš kaimyninių kalbų įtakų, sėkmingiau tobulėtų.

Ar tarptautinė kalba įmanoma, ar ne, šį klausimą valandėlę palikdami nuosaliai, prieliskim, kad šitos kalbos įvedimas pareina tik nuo mūsų pačių noro ir kad jos problema galės būti išspręsta tik radikaliu būdu.

Ar jūs kada nors pagalvojote apie tai, kas būtent iškėlė žmogų taip nepasiekiamai aukštai viršum kitų būtybių? Visą žmonių kultūrą ir civilizaciją sukūrė tik kalbos mokėjimas, įgalinęs žmones pasikeisti mintimis. Kas būtume mes, išdidūs pasaulio viešpačiai, jeigu negalėtume kalbos pagalba bendrauti vieni su kitais, jeigu visą savo žinojimą, apsvietimą kiekvienas mūsų turėtume patys sau nuo pat pradžių įsigyti, užuot pasinaudoję (minčių pasikeitimo keliu) kitų ir mūsų panašių būtybių per tūkstančius metų jau paruoštais patyrimo ir mokslo vaisiais? Mes tuomet nė per žemiausią pakopą nestovėtume aukščiau už gyvulius! Atimkite mums rankas ir kojas — ir mes liksime tais pačiais gamtos viešpačiais ir nuolat, amžinai tobulinamės; bet duokite kiekvienam mūsų nors ir šimtą rankų, duokite mums nors ir šimtą įvairių, lig šiol nepažįstamų įvairių ir galių, tačiau atimkite mums minčių pasikeitimo galią — ir mes liksime neprotinai ir nuskriausti gyvuliai. Tačiau jeigu jau labai nepilnas, labai aprėžtas galimumas pasikeisti mintimis turėjo žmogui, tai pagalvokite, kokią didžiulę ir su nieku nepalyginamą naudą duotų žmogui tai kalba, kuri minčių pasikeitimą padarytų pilnutinį, kurios pagalba ne tik A galėtų suprasti B, C — D, E — F, bet kiekvienas jų dar galėtų suprasti vienas kitą! Visas šimtas didžiausių išradimų nepadarys žmonių gyvenime tokios didelės ir teigiamos revoliucijos, kokią padarys tarptautinės kalbos įgyvendinimas. Pasižiūrėkime kelėtą nežymių pavyzdžių.

Štai, sakysime, dabar verčiame kiekvienos tautos veikalus į visų kitų tautų kalbas; tai, žinoma, reikalauja milžiniško neproduktyvaus triūso ir lėšų ir visvien neduoda norimų vaisių, nes žymesnioji žmonių kūrybos dalis, įvairių minčių lobiai, visvien netampa kiekvienam iš mūsų prieinami. O vyraujant tarptautinei kalbai, viską, kas tik pasirodytų žmogaus minties kūryboje, te-

Learns Fast By Neher

tektų versti vien į tarptautinę kalbą; be to, dalis veikalų tada būtų rašomi tiesiog šia kalba. Tuo būdu, visi žmogaus dvasios turiai pasidarytų kiekvienam prieinami. Dabar nuolat ruošiami tarptautiniai kongresai, — bet koki apgalvintą vaidmenį jie vaidina, kai juose gali dalyvauti daugiausia ne tie, kurie iš tikrųjų trokšta ko nors nauja išgirsti, ne tie, kurie norėtų ką nors svarbaus pasakyti, bet, dažniausiai, tie, kurie moka keliomis kalbomis kalbėti. Mūsų amžius trumpas, o mokslo dirva be galo plati, todėl mes turim mokytis, mokytis ir mokytis! Mokslui mes galim skirti vaikystės ir jaunystės metus, bet, deja, didžioji to brangaus laiko dalis prabėga labai neproduktingai — kalbų mokymuisi.

Tačiau šiuo klausimu mes daugiau nė nebekalbėsim, nes kad ir kaip būtų įsivaizduojamas tarptautinės kalbos pobūdis, visvien vargu ar rasis tokių, kurie dar abejotų tos kalbos naudingumu.

Dabar panagrinsime klausimą — ar tarptautinė kalba įmanoma? Dėl to, rodos, joks objektingai galvojas žmogus neturėtų abejoti, kadangi ne tik nėra tam prieštaraujančių faktų, bet taip pat nėra ir priešasčių, verčiančių tarptautinės kalbos galimumą abejoti. Yra betgi žmonių, kurie net su mokslišku aplombu kaip tik tai ir įrodinėja, tvirtindami, kad kalba esanti gamtinis, organinis dalykas, pareinąs nuo atskirų fiziologinių kiekvienos tautos kalbinių organų sąvybių, nuo klimato, paveldėjimo, kraujomaišos, istorinių sąlygų ir t. t. Ir žmonės tokie tvirtinimai labai veikia, ypač kai jie "pagrindžiami" įvairiomis citatomis ir nesuprantamais terminais. Tačiau kiekvienas sava-rankiškai galvojas žmogus gali lengvai suvokti, kad tai tėra tik pseudo-moksliškas įrodinėjimas. Iš kasdieninio patyrimo kiekvienas juk gerai žinome, kad jei mes pasimsim bet kurios tautos vaiką ir nuo pat jo gimimo dienos jį auklėsime tarp visai svetimos tautos žmonių, tai vaikas išmoks kalbėti ta svetima kalba taip pat gerai ir taisyklingai, kaip ir kiekvienas tos tautos žmogus. Jei subrendusiam žmogui, paprastai, esti sunku išmokti svetimą kalbą, tai tai visiškai nepareina nuo jo kalbinių organų ypatybių, bet, paprastai, nuo to, kad jis kalbos išmokymui neturi pa-

kankamai kantrybės, laiko, priemonių ir t. t. Tas pats vaikas, vaikystėje išmokytas tekalbėti svetimos tautos kalba, jei subrendęs imtų mokytis savo tėvų kalbos iš vadovėlių — sutiktų tuos pačius sunkumus, kaip ir bet kuris tos kalbos besimokąs. Pagaliau, šiandien kiekvienas inteligentas yra priverstas mokytis bent kelias svetimas kalbas ir, rodos, nė vienas nepasirenka specialiai tos kalbos, kuri daugiau ar mažiau atitiktų jo kalbinius organus, o renkasi tą kalbą, kuri jam atrodo esanti reikalingiausia.

Taigi, ar negeriau būtų, kad užuot mokytis tris, keturias kalbas, būtų mokomasi tik vienos, tos, kuri lengvai įgalintų su visais žmonėmis susikalbėti. Jei tik kiekvienas žmogus, nors ir nevisai tobulai, mokėtų vieną bendrą kalbą, tarptautinės kalbos klausimas tuoj būtų išspręstas, ir žmonės nebostovėtų vieni prieš kitus, kaip neregiai prieš kurtinius. Ir reikia tik įsidėmėti, kad jei kiekvienas suvoktų, jog susižinojimui su plačiuoju pasauliu tereikia išmokti tik vieną kalbą — visur tuoj atsirastų pakankamai gerų tos kalbos mokytojų, specialių mokyklų, kiekvienas tos kalbos mokytųsi su reikiamu noru bei uolumu ir, pagaliau, visi tėvai savo vaikus jau nuo pat gimimo dienų be gimtosios mokyti dar ir tos kalbos. Todėl klausimą, ar visuomenė panorėsi išsirinkti kurią nors tarptautiniam gyvenimui deramą kalbą ir ar tai kada nors įvyks, paliksim nuosaliai. Šiuo tarpu-

mes tik nesvyruodami teigiame, kad tarptautinė kalba yra visiškai įmanoma. Todėl gerai įsidėmėkim iki šiol prieitas dvi išvados: — 1. tarptautinė kalba žmonijai atneštų didžiulę naudą ir 2. — tarptautinė kalba yra visai įmanoma.

Ar tarptautinė kalba bus kada nors įvesta? Jei mes priėjome išvados, kad tarptautinė kalba atneštų žmonijai naudą ir kad ji yra įmanoma, iš šių dviejų išvadų savaime plaukia išvada, kad tokia kalba anksčiau ar vėliau neišvengiamai bus įvesta, nes kitaip mums būtų nesuprantama jokia, net elementarinė žmonių pažanga. Jei kalba, pajėgianti atlikti tarptautinės kalbos vaidmenį, iki šiol dar neegzistuoja, tada šio skyrusio pradžioje iškeltasis klausimas būtų abejotinas, nes nežinotume, ar įmanoma iš viso sukurti tokia kalba. Bet mes juk gerai žinom, kad kalbų yra labai daug ir kad kiekviena jų prireikus galėtų būti panaudota kaip tarptautinė, žinoma, su tuo skirtumu, kad viena kuri iš jų daugiau atliktų tą tikslą, kita — mažiau. Taigi, mes turim viską paruoškta ir reikalinga, belieka tik panorėti pasirinkti — ir šiuo tad atveju aukščiau iškeltasis klausimas nebegali jau būti abejotinas. Žmonės, gyvendami sąmoningą gyvenimą, be paliovos siekia gėrio; todėl, jei mes žinom, kad tas ar kitas dalykas žmonėms žada didelį ir neabejotiną gėrį ir kad jis jiems pasiekiamas, mes neapsirikdami galim teigti, kad (Tęsinys 5-me pusl.)

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122

Dr. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Ofiso Tel. PULLMAN 1193
Namu Tel.: PULLMAN 8277

A. Montvid. M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet. 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELYE 7330
Namu telefonas BRUNSWICK 0597

Telefonas YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12: 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir 6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12

DR. STRIKOLIS
Gdytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. išimant Seredos, Šabatos vakarus ir Nedėlias.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namu tel. PROSPECT 1930 (Tęsinys 5-me pusl.)

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
Namu tel. HEMLOCK 0333

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 8700. Rez. Pro. 6088
Jei neatsiliepią, šauk—SEELYE 0434

Dr. Peter J. Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 SO. KEDZIE AVE.
VALANDOS:
nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien.
išskiriant trečiad. ir sekmad.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REpublic 0054
Jeigu neatsiliepią — šauk KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiadienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Naujai Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyru ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas: Superior 9454 ar CENTRAL 7464

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jei neatsiliepią šaukite Res. Tel.: MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmad. nuo 10 val. iki 12 diena.

PASITARKIT SU STANLEY LITWINU

Apie savo namo problemas: kaip jį pataisyti ir permodeliuoti

THE CARR MOODY LUMBER CO.
Turi išdirbtą reputaciją, pilno pasirinkimo A-1 rūšies staklentų ir namams materialų.

LIETUVIAI SALESMENAI

CARR MOODY LUMBER CO.
STANLEY LITWINAS, Manager
3039 So. Halsted St. Tel. VICTory 1272

JŪS DABAR GALITE GAUTI —

METALINIUS WEATHERSTRIP DĖL LANGŲ IR DURŲ TAI YRA TIKRAS BODAS SUTAUPYTI

IKI 30% KURO

APSAUGOJA NUO DULKIŲ — APSAUGOJA NUO LIETAUS. APSAUGOJA NUO SKERSVĖJO — APSAUGOJA NUO BARSKĖJIMO.

UZLAIKO ŠILUMĄ VIDUJ

ATVYKIT—TELEFONUOKIT ARBA RAŠYKIT TUOJAU

PROTEX WEATHERSTRIP MFG. CO.

4508 SO. WESTERN AVENUE
Phone LAFayette 1200

PASKOLOS ANT MORGICIU — 4% BE KOMISIŅO

TURTAS \$10,000,000.00. ATSARGOS FONDAS \$975,000.00.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 Archer Avenue Telephone Virginia 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

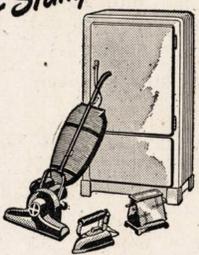
PASKUTINIS PARAGINIMAS! DĖL NAVARTOJAMUJŲ ELEKTRIKINIŲ REFRIGERATORIŲ

Išdirbinėtojai yra užimti karo produkcija, trukumas elektrinių reikmenų darosi didesnis kiekvieną mėnesį. Daugiau ir daugiau moterų, kurios dirba karo darbus ir atlieka namų darbus taipgi, joms yra būtina reikalingi elektriniai refrigeratoriai, skalbyklės, prosai, toasteriai ir kiti darbą taupinantį įrenginiai.

Būk patrijotė dalininkė. Surankiok visus elektrinius įrengimus, kurių neavotoji ir iškeisk juos į Karo Stampus pas elektrinių įrengimų dylerį. Jis net prims senus, netinkamus vartojimui dalykus, pataisys ir perdėrs juos.

Atsiminkite, jūs pagalbėsite tiems, kuriems jie yra reikalingi . . . o Karo Stamos pagalbės laimėti karą.

Swap Idle Electric Appliances For War Stamps

PASTABA: Commonwealth Edison Company neperka vartotų elektr. daiktų vėl par davimui, bet pagelbsti Chicago Dyeriams šiame patrijo-tiškame plane.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
\$6.00 per year in Canada	
\$8.00 per year outside of Chicago	
\$8.00 per year in Chicago	
3c. per copy.	
Užsakymo kaina:	
Chicagoje—paštu:	
Metams \$8.00	
Pusei metų 4.00	
Trims mėnesiams 2.00	
Dviem mėnesiams 1.50	
Vienam mėnesiui .75	
Chicagoje per išsiuntinėjimą:	
Viena kopija 3c	
Saveitei 18c	
Mėnesiui 75c	
Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams \$6.00	
Pusei metų 3.25	
Trims mėnesiams 1.75	
Dviem mėnesiams 1.25	
Vienam mėnesiui .75	
Užsienioose:	
Metams \$8.00	
Pusei metų 4.00	
Trims mėnesiams 2.50	

Jungtinių Tautų Čarteris

Vakar, birželio 26 d., pasibaigė San Francisco konferencija, 50 valstybių atstovams padėjus savo parašus po naujos pasaulio organizacijos — „Jungtinių Tautų“ — čarteriu. Šita organizacija užims vietą Wilsono Tautų Sąjungos, kuri buvo įsteigta Versalyje, po pirmojo Pasaulio Karo.

Daugeliu atžvilgių, naujosios pasaulio organizacijos konstitucija yra geresnė, labiau apgalvota ir rūpestingiau paruošta, negu senosios Tautų Sąjungos. Vienas geras dalykas jau yra tas, kad Jungtinių Tautų čarteris yra visai atskiras dokumentas, nesurištas su taikos sutartim, kaip kad buvo Wilsono kurinys.

Taikos sutartį daro valstybės, kurios dalyvavo kare, tuo tarpu kai pasaulio organizacijoje privalo būti vieta visoms tautoms, kurios pripažįsta jos įstatus ir pasizada pildyti jos nutarimus. Gailla tačiau, kad San Francisco konferencijos sumanytojai šitos logiškos išvados nepadarė ir kvietė į konferenciją tikrai tas valstybes, kurios, jei ne kariavo prieš agresorius, tai bent buvo formaliai pritarusios kariaujančios koalicijos pareiškimui.

Neutralios tautos buvo paliktos už durų. Konferencijoje negavo balsų ir Lenkija, kuri buvo viena iš pačių pirmutinių Hitlerio agresijos aukų.

Naujoji pasaulio organizacija turi panašias įstaigas, kaip tos, kurias turėjo Tautų Sąjunga: visuotinę seimą, saugumo tarybą, sekretariata, tarptautinį teisingumo tribunolą ir tarptautinę darbo organizaciją, — nors jų santykiai ir uždaviniai yra nustatyti kitaip. Tautų Sąjungoje, pavyzdžiui, vyriausias organas buvo visuotinis seimas; o Jungtinių Tautų organizacijoje yra „Saugumo Taryba“, t. y. vykdomoji, o ne legislatyvi įstaiga.

Tautų Sąjunga buvo tikrai visai palaidais ryšiais susijusi su tarptautiniu teismu. Naujoje organizacijoje teismas yra tiesioginis jos organas. Bet už tai tarptautinė darbo organizacija dabar yra beveik visai atskirta nuo Jungtinių Tautų, tuo tarpu kai pirmiau Tarptautinis Darbo Ofisas buvo pilnoje Tautų Sąjungos kontrolėje.

Be to, naujoji organizacija turi dar ir tokių įstaigų, kurių Tautų Sąjunga neturėjo. Ji turi „ekonominę ir socialinę tarybą“, kuriai yra pavesta rūpintis žmonių gerove visose šalyse, kurios įeina į pasaulio organizaciją. Ji turi kolonijų „globojimo tarybą“, kuri prižiūrės, kad atsilikusiose šalyse, kurios dar nesugeba pačios valdyti, būtų keliama kultūra ir politinis žmonių auklėjimas.

Naujoji organizacija įkurs tarptautinį banką ir tarptautinį pinigų fondą padėti atsistatyti toms šalims, kurioms trūksta kapitalų. Ji įsteigs karo štabų komitetą, ir kurį įeis penki didžiųjų valstybių atstovai ir kuris vadovaus ginkluotoms Jungtinių Tautų jėgoms prieš agresorius, kai Saugumo Taryba nutars jį malšinti. Pagaliau, Jungtinės Tautos turės tarptautinę maisto ir agrikulturnos organizaciją ir tarptautinę aviacijos organizaciją.

Zodžiu, šita nauja pasaulio taikos sistema apims visas svarbesnes tarptautinio gyvenimo sritis. Būtų galima pasakyti, kad tai reiškia labai stambią pažangą, palyginti su eksperimentu, kuris buvo padarytas 1919 metais, prezidento Woodrow Wilson'o iniciatyva. Bet, deja, Jungtinių Tautų steigėjuose nematytų entuziazmo, kurį būtų turėjęs išsukti toks didelis jų atliktas darbas.

Naujoji pasaulio organizacija labai daug nustojo žmonių akyse, kada vyriausieji jos sumanytojai susitarė įdėti į jos statutą patvarkymą, kuris suteikia „veto“ teisę kiekvienai didžiajai valstybei, sprendžiant klausimą apie agresoriaus baudimą, nors ta valstybė būtų pati kaltinama, kaip agresorius. Senoji Tautų Sąjunga, tiesa, irgi reikalavo vienbalsio nutarimo, baudžiant agresorius, — bet pats agresorius neturėjo teisės balsuoti.

Šitą patvarkymą, kad kaltinamasai yra teisėjas savo byloje, įbruko pasaulio organizacijai Rusijos diktatorius. Vakarų demokratijų vadai, norėdami jam įtikti, padarė nuolaidą, — kaip visuomet, išsižadėdami principo.

APŽVALGA

KOMUNISTŲ SKALDYMO TAKTIKA

Neseniai įvykusiųose Kanados parlamento rinkimuose liberalai laimėjo daugiausia mandatų, bet neteko absoliučios daugumos. Pats liberalų partijos vadas, Mackenzie King, prakišo savo apygardoje. Dalį mandatų liberalams paveržė konservatoriai. Tačiau žymiai padidino savo atstovų skaičių tiktai Co-operative Commonwealth Federation arba CCF, t. y. socialistinė ūkininkų ir darbininkų partija. Sename parlamente ji turėjo 10 atstovų, o dabar išrinko 28.

Tačiau šita partija galėjo laimėti daug daugiau. Jai pakankamai įvairūs nepriklausomi kandidatai, kurie suskaldė nepatenkintų senomis partijomis piliečių balsus; o užvis labiausia pakankė komunistai, apsimasėję „pažangių darbininkų partijos“ (Labor Progressive Party) vardu.

Štai ką rašo „The New Leader“ reporteris:

„Komunistų taktika Kanados rinkimuose buvo tokia: statyti savo kandidatą kiekviename distrikte, kuriame CCF yra stipri. Komunistai nestatė kandidatų tenai, kur CCF yra silpna. Šitos tipiškos komunistų skaldymo taktikos tikslas buvo atitraukti balsus nuo CCF kandidatų, ir rezultatas buvo tas, kad daugelyje distriktų CCF kandidatai prakišo ne žymiais balsų skirtumais, o laimėjo daugumoje šitokių atsitikimų konservatorių partijos žmonės.“

Vadinasi, Kanados komunistai, prisidėję „pažangių darbininkų“ skraiste, patarnavo pažangos priešams. Tokia jų taktika visur.

DARBININKŲ JUDEJIMO VETERANAS

Gal būt, seniausias tarp gyvųjų socialistinio darbininkų judėjimo veteranų Europoje šiandien yra George Ledebour, kuris neseniai sulaukė 95 metų amžiaus.

Jisai yra vienas žymesniųjų Vokietijos socialdemokratų vadų, kuris dar prieš pirmąjį Pasaulio Karą buvo reichstago narys, atstovavęs stambiausiąjį Berlyno distriktą. 1912 metų rinkimuose jisai gavo daugiau kaip 190,000 balsų.

Ledebour dabar gyvena Šveicarijoje. Neseniai jisai parašė laišką vienam savo draugui Amerikoje, dėkodamas už linkėjimus, kurie jam buvo pasiūti 95-to gimtadienio proga, ir išreikšdamas viltį praleisti savo 100 metų sukaktį „taikingoje Vokietijoje“.

MELO FILOSOFIJA PRAKTIKUOJAMA

Brooklyno raudonųjų kvilingų organe tavorščius Mizara rašo, kad Vokietijos miesto Weimaro gyventojai krypta link komunistų, o „ne į senąją socialdemokratiją, prisidėjusią prie priartinimo dabartinės Vokietijos padėties.“

Tą „krypimą“ komunistų pasakoriaus rado tame, kad kai kurios Weimaro gatvės tapo pavaldintos komunistų Thaelmanno ir Karolio Liebknechto vardais. Betgi vardas gatvės duoda ne miesto gyventojai, o miesto administracija. Reikia, ir Weimaro administraciją pateko raudonplunksniai arba jų bendrakaičiai.

Weimaras randasi Raudonosios armijos okupacijos zonoje. Ji tuos administratorius ir paskyrė, kurie „krikštija“ miesto gatves raudonais vardais. Baisus stebėklas, kad bol-

ševikai neša į Vokietiją bolševizmą!

Bet Mizara meluoja per akis, kada jisai prikašioja Vokietijos socialdemokratijai, kad ji prisidėjo „prie priartinimo dabartinės Vokietijos padėties“. Dabartinė Vokietijos padėtis yra rezultatas karo, kurį pradėjo Hitleris. O kas Hitlerį rėmė? Kas padėjo jam sugriauti demokratinę Vokietijos respubliką?

Komunistai, o ne socialdemokratiai!

Ernst Thaelmann, „transporto darbininkas“, kuris statydavo savo kandidatūrą į respublikos prezidentus, skaldydamas darbininkų balsus, buvo vienas iš didžiausių kaltininkų, to, kad naciams pasisekė Vokietijoje pagrobti valdžią į savo rankas.

Karolis Liebknechtas, „Spartako Sąjungos“ vadas, organizavo ginkluotą sukilimą prieš laikinąją revoliucinę Vokietijos valdžią, kuri buvo sudaryta iš socialdemokratų (daugumiečių ir nepriklausomųjų) ir kuri paskelbė rinkimus į Steigiamąjį Seimą, suteikdama visiems piliečiams lygią balsavimo teisę. Net Rožė Luxemburg šitą beprotišką „spartakiečių“ taktiką kritikavo, sakydama: „Kanuolės prieš visuotiną balsavimą — tai blogas dalykas!“

Vartodami ginkluotą jėgą prieš demokratinę santvarką, organizuodami „pučius“ prieš teisėtą, žmonių išrinktą valdžią ir, pagaliau, balsuodami išvien su naciais reichstage ir atskirų Vokietijos valstybių seimuose, komunistai paruošė dirvą hitlerizmui — ir karui. Tai yra visiems žinomi faktai.

Mizara nebūtų komunistas, jeigu jisai nemeluotų. Jisai praktikuoja tą „melo filosofiją“ (anot p-ios Rooseveltienės), kurios jį išmokino Browderis ir Fosteris.

BYRNES BUSIĄS VALSTYBES SEKRETORIUS

Amerikos laikraščiuose nuolat pasirodo gandai, kad prezidentas Trumanas ketinas paskirti naują valstybės sekretorių, nes dabartinis sekretorius, Edward R. Stettinius Jr., esąs nepolitikas. Jeigu Trumanui atsitiktų kokia nelaimė, tai, pagal įstatymą, jo vieta tektų valstybės sekretoriui; o prezidentas turėtų būti patyręs politikierius.

Vienas korespondentas Washingtono rašo:

„Demokratų senatoriai, matyt, tiki pranešimais, kad James F. Byrnes, buv. senatorius iš South Carolina ir buv. Vyriausiojo Teismo teisėjas bus nuominuotas į valstybės sekretorius prieš susirenkant Trims Didiesiems.“

„Manoma, kad šitame atsitikime sekretorius Stettinius bus paskirtas ambasadorium Didžiajai Britanijai ir taip pat pirmininku Jungtinių Tautų laikinės komisijos, kuri posėdžiaus Londone.“

O ambasadorius John G. Winant busias perkeltas iš Londono į Paryžių.

PIRKITE KARO BONUS

Amerikos 10-tos armijos, 96-tos divizijos nariai po mūšio dėl „Didžiojo obuolio“ kalno Okinawa saloje. Jie miega netoli fronto.

Red. Atsakymai

Peter Degitis, iš Crystal Falls, Mich., rašo:

Štai klausimas: Ar galima dabar laiškas rašyti į Lietuvą, ir Suvalkiją? Ir kaip turėtų būti adresuojamas?

Atsakymas: Jungtinių Valstybių paštas seniai paskelbė, kad laišakai į Lietuvą eina. Adresuojant, reikia parašyti žmogaus vardą ir pavardę, kaimo vardą ir apskrities vardą (jeigu žmogus gyvena mieste, tai — gatvės vardą, namo numerį ir miesto vardą). Apačioje reikia pažymėti LITHUANIA.

Amerikos valdžia nepripažįsta „Tarybų Lietuvos“. Todėl nereikia dėti į adresą „Soviet“, kaip kad pataria komunistai. JAV paštas laiko Lietuvą atskira nuo Sovietų Sąjungos valstybės.

—N. Redakcija.

Pranešimas Visuomenei

Praeitose savaitėse lietuvių spaudoje tilpo LAIC žinia, būk aš padaręs išsamų apie BALF pranešimą Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimui birželio 13 d. 1945 m. New Yorke. Šioji žinia neatitinka tikrovės. Amerikos Lietuvių Taryba į suvažiavimą manęs nekviėtė ir nesu Tarybos nariu. Suvažiavime nedalyvavau ir todėl jokio pranešimo apie lietuvių nuo karo nukentėjusius nepadariau.

Birželio gi 10 d. 1945 m. New Yorke Pensylvanijos Hotelyje Bendros Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas turėjo direktorių susirinkimą ir šiame susirinkime padariau platų pranešimą apie BALF veiklą ir apie lietuvių nuo karo nukentėjusių padėti.

Prie šios progos pareiškiau, kad BALF nieko bendro neturi su politinėmis lietuvių organizacijomis. Mūsų organizacijos konstitucijoje yra aiškiai pasakyta: „This organization shall be strictly non-political and non-sectarian.“

Kun. Dr. J. B. Končius, BALF Pirmininkas

Lordas Haw Haw sakosi nekaltas

LONDONAS, birž. 25 d. — William Joyce, kuris yra pagarsėjęs lordo Haw Haw vardu, teismui pareiškė, kad nenukaltęs britų įstatymams ir nėra krašto išdavikas.

Haw Haw sakęs kalbas per vokiečių radiją, nes norėjęs sutaikyti britų ir vokiečių tautas. Haw Haw yra gimęs Brooklyne, jis nėra britų pilietis, todėl ir kalbos negali būti apie išdavystę.

Britų valstybės gnyėjas yra visai kitokios nuomonės apie visą šį reikalą.

Ieva Simonaitytė

Pavasarių Audroj

(MAZOSIOS LIETUVOS LAISVĖS KOVOS)

...Ir po amžių kada
Skaudūs panciai nukris
Ir vaikams užtekės
Nusiblaivęs dangus,
Mūsų kovos ir kančios,
Be ryto naktis,
Ar jiems besuprantamos bus?
Maironis

yra: trys sesytės... Taip bent dainuoja Dagiukas.

—Ko tu dabar sutrukdeji? Užuot padėjusi dainuoti, imi ir trukdai.

—Kad negalima dainuoti. Tau dainuojant, man visada širdžiai neramu. Geriau giedokime.

—Eik tu, su savo giedojimais!

Ir beveik susiginėjo mergaitė dvi, eidami keleliu per laukus. Jiedvi jauni ir apsi- rengusi vienodai. Balti, geltonais šilkais išsiuvinėti marškini- niai puošia jų dvių liemenius. Žaliai, mėlynai ir ružavai pamušti, žaliai aprumuoti, puikiai skleidžiasi į šalis ir dailiai linguoja į jiedviem sutartinai žingsniuojant, Taip pat ir prijuostės šviesiai margos, naminės. Baltuose apmetuose raudonais ir geltonais ataudais atauti raštai; blakos, kryžiuokai, musedytės. Priejuostė rumbe prirukšlota ir pris- iūta prie siauros juostos. Di- delė kilpa juosta surišta kai- riame šone. Dešiniame šone iš po priejuostės išlenda viena pusė gražios keturkampės ki- šenės. Kišenė padaryta iš juo- do atlaso, jame geltonais šil- kais išsiuvinėtas dvigalvis ugnį spiaująs žaltys. Žemuti- nios kišenės kampuose iš- siuvinėtos pradinės vardo ir pavardės raidės. Vienos — tam- siaplaukės kišenėje: „A. W.“ Antriosios — geltonkasės: „K. B.“ ir vidury — taip pat žem- ai, metų data: 1894. Kišenė aprumauta žalia šilkine linta ir pamušta rudu pliušu. Mergaitė dvi yra basi ir plikom galvom. Jiedvi eina susikibusi ir per petį persisvėrusi nešasi grėblius.

Jiedvi ūkininkų dukteris. Kiek toliau priekin eina du bernai ir dvi mergės. Bernu vienmarškiniu, su baltomis marškonėmis kelnėmis; o tar- naiti dvi apsi- rengusi mar- gomis kartūninėmis palaidinė- mis, šviesiomis audininėmis priejuostėmis ir sukliniais tamsiais šijonukais. Šeimyna juokauja tarpusavy ir niū- nuoja kažki kokią dainelę.

—Kodėl tu sakai: „eik tu, su savo giedojimais?“ — pra- deda vėl viena iš ūkininkai- čių: —Ar ne gražu giedoti? Aš tai bent labai mėgstu. Gies- mėmis visi labai džiaugiasi. O kas džiaugiasi dainomis? Bern- nai ir mergos, daugiau niekas.

—Beveik tavo tiesa, Katrike, bet dainomis džiaugiasi ir dar kas...

(Bus daugiau)

— Aliaskos pakraščiuose su- rastos kelios japonų paleistos minos.

Nebeužteko lyros, pritrūko dainų, reikėjo tvertis ginklo. Priešas puolė ir smaugė iš visų šalių. Sulėkę rusų, vo- kiekių ir iš vergovės vos iš- trikusių lenkų ereliai rengėsi sudraskyti mirštantį Lietuvos kūną.

Tik vyrų drąsa, jaunų kar- žygių pasiryžimas mirti už tai, kas jiems brangu, iškėlė Lie- tuvą. Išaušo pavasaris, ir prašvito aušra visoje Lietuvoje. Stebuk- lingai sužaliavo lietuviški dir- vonai. Galingai pakilo saulės spinduliuose naujų tvirtovių bokštai, ir iškilmingiau suži- bėjo Lietuvos sargų skydai.

Lengvai ir laisvai atsikvėpė tauta šiltame Lietuvos pavasa- rių ore.

Prašvito Aušra ir Mažojoj Lietuvoje. Išaušo ir jai pavasa- ris, nors žiaurus, šurpus ir audringas. Atbudimo banga ėmė risti per kraštą.

Albudės iš miego, ne vienas lietuviškas priimamas į budriųjų talką ir tvėrėsi dar- bo.

Darbo daug, ir tas neleng- vas. Takai, kuriais pirm amžių vaikščiojo mūsų seneliai, ap- žėlę usnimis ir erškečiais. No- rint žengti tais takais, pirm reikia pašalinti baisiausius žo- lynus—erškečius, usnis ir dil- gynes. Žiauriai jie žeidžia r- rankas ir sielą, dažnai net su- kruvina.

Lietuvos pavasaris audrin- gas, šurpus ir kruvinas.

TU AMŽINAI MANE PAMINĖSI!

Aukštai kalnai, žalios lankos, Balti dobilėliai. Ant pat kalno žalia liepa, Kaip ir šulinėlis. Ir atėjo dvi sesytės... —Man rodos, kad dainoje

TARPTAUTINĖS KALBOS IDĖJA IR JOS ATEITIS

(Tęsinys iš 3-čio pusl.)

žmonės, jei jau yra atkreipę į tai savo dėmesį, nebesiliaus jo siekį, kol, pagaliau, jį atsieks.

Jei dvi žmonių grupės gyvena atskirtos viena nuo kitos upelio, tačiau supranta, kad joms būtų naudinga tarpusavyje susisiekti ir mato prie upelio krantų paruošus lietus, — nebentena pranašauti, jog anksčiau ar vėliau tie lietai per upelį bus pertiesti, ir šie žmonės susisieks. Tiesa, pračina kiek laiko svyravimui, tas svyravimas vis dar paremiamas beprasmiausias argumentais: senieji žmonės, paprastai, potina, kad susisiekimas, upelio krantus sujungiant lietais, esąs betikslis prasimanymas; jie sako, kad jų tėvų tėvams šitokių lietučių nereikėjo ir tokių lietučių pastatymu anksčiau niekas nesirūpinęs, todėl visa tai nepavyksta ir dabar... šviesuoliai, mokslo žmonės, įsirežę įrodinėja, kad toks susisiekimas galys būti tik natūraliu būdu įgyvendintas, kad žmonių gyvenimas lietučių pagalba negalys eiti į priekį ir t.t. Tačiau nežūrint šitokio siauro spyrimosi, anksčiau ar vėliau tie lietai per upelį būna permetti, ir prasideda žmonių susisiekimas.

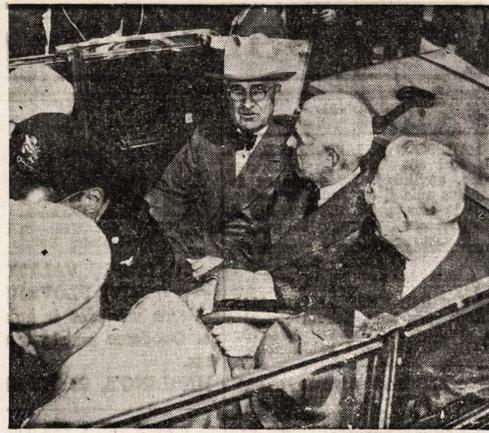
Taip būna ir su kiekvienu naudinga idėja, su kiekvienu naudinga atradimu; vos tik objektyvios galvosenos žmonės spėja tvirtai, neabejotinai įsitikinti, kad sumanytas dalykas yra naudingas ir tuo pačiu atsiekiamas, anksčiau ar vėliau neišvengiamai įvyksta laimėjimas, nežūrint visokių atsilikimų trukdymo. Tą laimėjimą laidoja ne vien įgimtasai žmonių troškimas ieškoti naujų gyvenimo kelių, tiesos, bet taip pat ir siekimas praktiško gerio bei naudos.

Tas pat yra ir su tarptautinės kalbos reikalu. Per istisus amžius žmonės dar nespejo patirti tarptautinės kalbos reikalingumo ir to klausimo tinkamai neįvertino. Tačiau šiandien, kai taip labai pagyvėjo tarpusavyje tautų bendradarbiavimas, kai žmonės vis labiau ir labiau įsitikina tarptautinės kalbos naudingumu ir jos įmanomumu — vis labiau ir labiau pradeda siekti ir tokios kalbos įgyvendinimo, o jos reikalingumas kiekvieną dieną darosi aktua-

lesnis. Žmonės, reikia tikėtis, tol nenurims to siekį, kol šis klausimas bus galutinai išspręstas. Kada tai įvyks? Gal tai įvyks po dešimties metų, gal po šimto ar net po kelių šimtų metų, — bet vienas dalykas yra jau neabejotinas, butent, kad ir kaip ilgai šios idėjos pionieriams dar tektų pakelti "svajotojų" vardas, ir net jei ši idėja išstisims šimtmečiams apmirtų, — tačiau ji niekada nebeišnyks. Ateityje nepalaujamai, vis dažniau ir ryžtingiau aidės balsai, reikalaujant tarptautinės kalbos įvedimo, ir, pagaliau, anksčiau ar vėliau, — jei klausimas nebus išspręstas pačios visuomenės, — visų šalių vyriausybės turės susaukti tarptautinį kongresą kuriai nors tarptautinei kalbai išrinkti. Čia gali būti tik laiko klausimas; ir nors vieni jūsu sakysit, kad tai įvyks nežūlgo, o kiti gal įrodinėsit, kad tai dar tolimos ateities klausimas, tačiau kad tai neišvengiamai turės įvykti ir kad žmonija, matydama tarptautinės kalbos naudingumą ir tuo pačiu jos įmanomumą, amžinai nepalikis šiuo klausimu abejinga — tuo jūs patys mažiausiai abejojat. Tad išidėmėkim ir šią trečiąją išvadą: Anksčiau ar vėliau tarptautinė kalba bus įvesta visur.

Čia trumpai tarsim keletą žodžių apie save pačius, t. y. apie tarptautinės kalbos bičiulius. Iš viso ko, kas buvo anksčiau išdėstyta, skaitytojas, tur būt, jau įsitikino mus nesant svajotojais bei utopininkais, kokiais daugelis nevaliojančių suvokti mūsų siekimo tikrosios esmės, mus laiko. Mes siekiame visiškai apgalvoti ir apibrėžto tikslo, absoliutiškai nepaisydami autorių bei minios "nuomonės", ir todėl visokie šaipymaisi, puolimai bei priekaištai mus nuo užsibrėžto tikslo neatitrauks. Ateitis priklauso mums.

Mes prileidžiam, kad dabartinė mūsų pasirinktosios tarptautinės kalbos forma ateity gali pasirodyti nevykusi, tačiau tai yra nesmenis dalykas, nes mes kovojame ne dėl formos, o dėl idėjos. Jei forma pasirodys klaidinga, negera, rytoj mes galim ją pakeisti, o atsiradus naujiems reikalavimams — poryt ją galim dar kartą keisti. Svarbu, kad mes savo idėjos vis dėlto sieksim tol, kol anksčiau ar vėliau ją pilnutinai realizuosim. Atsisakyti idėjos tik todėl, kad gal po kurio laiko teks keisti tos idėjos formą, panašu į tai, kaip atsisakyti naudotis garvežiu dėl tos priežasties, kad gal po kiek laiko bus išrasta tobulesnė susisiekimo priemonė. Šiandien mes, palyginti, esam silpni, kiekvienas iš mūsų gali tyčiotis, mus pajaukti. Į priekį mes žengiam iš lėto, ir mūsų kelias nelengvas; gal būt, mums nė neteks išvysti savo triušo vaisių, tačiau mes jį kapu neuisime su ta mintimi, kad mūsų idėja nemirs, kad ji negali mirti, kad anksčiau ar vėliau ji įsigalės. Ir jei nusivylę, pagaliau, nuleistumėm rankas, tai vistiek — idėja nemirs, nes, kartoju, jei tarptautinė kalba žmonijai gali atnešti gėrį ir jei ji yra atsiekiamas, tai kiekvienam neapkusiam žmogui negali būti abejonės, jog ši idėja anksčiau ar vėliau bus realizuota. Mūsų palikuonys, prisiminę mūsų nepalankumą tarptautinės kalbos

Dvidešimt viena kanolė salutuoja prezidentą Trumaną San Francisco aerodrome, kur jį pasitiko Valstybės sekretorius Edward Stettinius (viduryje) ir Californijos gubernatorius Earl Warren.

idėjai, žiūrės į mus taip, kaip mes šiandien žiūrim į Kolumbo, Koperniko, Stefensono ir kt. amžininkus.

V.

Mes įrodinėjom, kad tarptautinė kalba anksčiau ar vėliau neišvengiamai bus įvesta; lieka klausimas: kada ir kuriuo būdu tai įvyks? Gal būt, tai įvyks ypatingą komisiją, kurios uždavinys būtų sukurti visai naują kalbą? Kad skaitytojas mintimis galėtų dalyvauti išvaizduotojo kongreso darbuose ir sprendimuose, prieš tat supažindinsim jį su kalbų — kandidatų ypatybėmis. Gyvųjų ir mirusiųjų natūraliųjų kalbų pobūdį skaičiuojamas maždaug yra žinomas, todėl mes tarsime keletą žodžių tik apie dirbtines kalbas, kurios daugeliui šiandien dar tebėra "terra incognita".

Kaip gimė dirbtinės kalbos idėja, kaip ši idėja išsirutuliojo, kaip ji praėjo įvairias stadijas, pradedant nuo paprasčiausių, netobulų pasigrafių, iki tobuliausios pilnos ir turtintos kalbos tipo, kiek įvairių šioj srity bandymų buvo daryta, kiek dirbta, kiek aukotasi šiai idėjai, ypač paskutiniaisiais dviem šimtmečiais, — apie visa tai mes čia nekalbėsime, nes tada tektų žymiai praplėsti šį rašinį. Čia iškelsim, svarbiausia, tik kai kurias dirbtinių kalbų ypatybes, tobuliausių šiandien tarptautinės kalbos forma.

Be absoliutaus neitralumo, dirbtinė kalba iš tautinių kalbų, svarbiausia, išsiskiria dviem savo ypatybėmis: lengvumu išmokti ir tikslumu. Tarptautinė dirbtinė kalba yra nuostabiai lengvai išmokstama; neperdant galima pasakyti, kad ji bent penkis kartus lengvesnė už bet kurią tautinę kalbą. Kas nėra susipažinęs su dirbtine kalba, negali ir įsivaizduoti, kiek ji yra lengva išmokti. Didysis rašytojas ir išminčius L. N. Tolstojus, kurio tikrai niekas ne drįs įtarti vienašališkumu ar tuo, kad jis norėjo tarptautinę kalbą pareklamuoti, apie dirbtinę Esperanto kalbą, be kitko, štai kaip yra išsitaręs: "Ją išmokti tiek lengva, kad aš, gavęs Esperanto gramatiką, žodyną ir tąja kalba parašytų raštų, mokėsis ne daugiau dvejeto valandų, jau galėjau, jei ne rašyti, tai bent laisvai šia kalba skaityti".

(Bus daugiau)

NOW ALL TOGETHER FOR THE MIGHTY SEVENTH
Buy Bonds

STEPHANIE STALUN NETEKO DVIEJŲ SŪNŲ

SURENGTOSE CEREMONIJOSE JI GAVO AUKSINĘ ŽVAIGŽDĘ

Prie 47-tos ir Maplewood buvo surengtos didelės ceremonijos tam, kad būtų galima paminėti iš to bloko penkis jaunuolius, kurie nebegrįš daugiau... jie žuvo kare.

Tarp žuvusiųjų yra ir du lietuviai, būtent, Anton P. Stalun ir Walter F. Stalun.

Anton žuvo nuo minos rugosėjo 3 d. 1944 m. Francūzijoje. Walter tarnavo laivyne ir žuvo gruodžio 1 d. 1944 m. Žuvo jis ant laivo U.S.S. Reed prie Leyte salos.

Ceremonijų metu Frank Zintak įteikė p-iai Stephanie Stalun (4749 S. Rockwell) auksinę žvaigždę.

IŠ ŽEMAIČIŲ SUSIRINKIMO

Žemaičių klubas laikė savo susirinkimą praėjus trečiadienį, birželio 20 d., pp. Rudauskų svetainėje. Į susirinkimą atsilankė daug narių, todėl ir komisija buvo išrinkta metiniam parengimui, kuris įvyks kada nors rudenį. Į komisiją įėjo darbiniai nariai, todėl galima tikėtis, kad jie sugalvos ką nors naujo ir nepaprasto.

Atstojimu buvo pagerbtas vienas miręs narys, būtent, Antanas Urbonas. Naujų narių tą vakarą įsirašė dešimt. Štai jų sąrašas: Ursulė Greičius, Jonas Stačkus, Paulina Stanaitis, Antanas ir Monika Kliškai, Ignas ir Veronika Laliai, Ona Gilda ir du jaunculiai, būtent, mirusios Lietuvaitienės sūnus ir marti. Jie įstojo į klubą lyg ir užimdami mirusios motinos vietą bei atlygindami žemaičiams už suteiktą jų motinėlei vainiką ir pomirtinę.

Reikia pasakyti, jog tai džiuginantis reiškinys. Žemaičių klubo ateitis bus šviesi, jeigu

jo narių tarpe bus jaunimo. Galima tikėtis, kad jau priklausąs jaunimas po karo pritrauks dar daugiau jaunų žmonių.

Buvo išduotas raportas iš įvykusios Chicago Lietuvos Tautybos suauktos konferencijos gegužės 20 d. Raportą perskaitė F. Puleikis visų kitų delegatų vardu. Raportas buvo raštiskas ir labai rūpestingai paruoštas. Tokiu būdu nereikėjo kiekvienam delegatui atskirai raportuoti.

Pikniko komisija pranešė, kad piknikas labai gerai pasisekė ir liko nemažai pelno. Liko taip pat ir alučio, kuriuo susirinkusieji buvo pavaišinti.

Žemaičiai tad ne tik pasekmingai visus reikalus, susijusius su klubo veikla, atliko, bet dar ir pasižmonėjo bei pasisvečiavo.

Visi kviečiami prie Žemaičių klubo prisirašyti. Įstojimas šiemet nemokamas.

Barbora Gurskienė.

MASTER WINDOW SHADE CO.
S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
LANGAM UZDANGALUS PADAROM ANT UZSAKYMO
FIRANKOM LAZDAS... MES NUMERUOJAM IR UZKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)
CASH AND CARRY
nuo 9 ryto iki 5:30 kasdien. Ketv. iki 9 vak. Šeštadienį iki pietų.

JEI JUS KENCIA TE Nuo ATVIRŲ KOJŲ ZAIZDŲ IR ECZEMA, BANDYKITE BOROCYL OINTMENT
Jis suminkština ir turėtų pagelbėti. Skausmas, persėjimą ir niežėjimą umai pašalina. Laikykite koją aprištą. Didelis dėiaras su persimutuotu \$1.50. Nuvykite į vaistinę arba siųskit money orderį adresu:
BOROCYL CO., 1200 N. Ashland Av.
CHICAGO 22, ILLINOIS Tel. ARMITAGE 2450

PUIKIAI PERDIRBSIM
JUSŲ SENĄ KRESLĄ ARBA SETĄ. ISRODYS KAI PA NAUJAS. ★ DIDELIS PASIRINKIMAS NAUJŲ RAKANDŲ ★ PATARNAVIMAS GREITAS IR MANDAGUS.

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 ROOSEVELT ROAD SEELEY 8760

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių
už pignesį nuosimėj—be komišino PAS
MUTUAL FEDERAL Savings and Loan Assn. of Chicago
2202 WEST CERMAK ROAD Telefonas CANAL 6887
BEN. J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 26 metų praktikavimas jus garantavimas
Optometriškai Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolgiregystę. Prirengia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Speciali atida atkreipiama į mokyklos vaikus.
Atitaisome akių color blind.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Seredomis uždaryta, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmas.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas
Tel. YARDS 1829
Pritaiko Akinus Kreivas Akis Ištaiso
Uusias ir Akinų Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED STREET kamps 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlioj pagal sutartį.

VYTAUTAS TARUTIS Insurance Broker
Licensed by Illinois State Department of Insurance
3133 So. Halsted St. Telephone VICTORY 0655
WALTER KAVALIUSKAS

ANNA MACENAS ATIDARĖ NAUJAI ĮRENGTĄ TAVERNO BIZNĮ
Visados didelis pasirinkimas degtinės, vyno ir alaus.
Tel. VIRGINIA 0903.
4535 SO. ROCKWELL ST.

Charles Dargis
Liquor Krautuvė ir Taverna.
Visados didelis pasirinkimas geros rūšies degtinės, vyno, alaus tiesiai iš bakoos.
Tel. PROSPECT 9431.
2555 W. 71st Street

EXTRA! EXTRA! Permainytas vardas ir adresas.
MONARCH LIQUOR
Lietuviškas Žydukas
Nathan 5329 S. HALSTED ST. Kanter Phone YARDS 6054

Juozapas Wilbertas VIEN TIKTAI KAILINIAI ROOM 310
190 N. State St. DEARBORN 3184-5
Kailiniai Chicago lietuviams ir apilinkėj
Pilnas kailinių patarnavimas:
• SANDĖLIS
• VALYMAS
• TAIKYMAS
• PERDIRBIMAS
• NAUJI KAILINIAI
JOSEPH WILBERT
Room 310—190 N. STATE ST.

CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas.
414 W. 63rd ST. Tel. ENG. 5883-48

SOPHIE BARCUS
RYTINĖ RADIO VALANDA —15 STOTES—
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 6:15 val. ryto.
Pirmadieniais taigpi 7:00 val. vakare.
Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus.

680

by Liana Wheeler
KAINA 15c

No. 680—Megsta prijuostė
NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPARTMENT
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. No. 680
Čia įdedu 15c ir prašau atsiųsti man auksčiau pažymėtą numerį.
Vardas ir pavardė _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstija _____

Hair-Breadth Harry
A RADIOGRAM, MISS BLINKS!
RADIOGRAM? PERHAPS—PERHAPS HARRY IS ALIVE AFTER ALL—??
PROBATE COURT GRANTED YOU HARRY'S ENTIRE ESTATE. POST MORTEM SUCCESS OF ZINC MINE PROPERTY MAKES YOU VERY WEALTHY. "SIGNED, DOCTOR BETZ!"
THEN—THEN HARRY IS DEAD!! OH—OH—
I MUST FIND A WAY TO WIN HER CONFIDENCE, AND—HER—HER! HER TIDY FORTUNE!
BELINDAS LAST RAY OF HOPE BLOWS UP!
THE BOUNDER!!
ALEXANDER

CHICAGOS ŽINIOS

APIPLĖŠĖ MIRŠTANČIA MOTERĮ

Dvylika valandų Catherine Byrom (3930 Congress), mirtinai sužeista išgulėjo nepažinta, nes plėšikas pašalino visus identifikacijos ženklus.

Prie Jackson ir Rockwell ją mirtinai sužeidė taksikabas, kurį operavo Michael Laurie.

Laurie sako, kad prieš mirštančios moters jis palikęs pieno išvežiotoją, o pats nuvykęs pranešti policijai apie įvykusią nelaimę. Kai grįžęs atgal, tai pieno išvežiotoją neberadęs.

Betyrinėjant paaiškėjo, jog p-ia Byrom turėjo deimantinį laikrodėlį, — dovana nuo savo penkių sūnų, kurie tarnauja Amerikos ginkluotose jėgose. Laikrodėlis buvo dingęs. Išskrustytas buvo ir jos rankinukas.

Policija sulaukė Laurie. P-ia Byrom netrukus po įvykusios nelaimės mirė.

KOVOJE ŽUVO POLICMONAS IR BANDITAS

NUŠAUTAS BANDITAS BUVO KARO VETERANAS IR PASIZYMĖJO KOVOSE AFRIKOJE

Užvakar prie Clark ir Hubbard įvyko tikras karas. Kai susišaudymas pasibaigė, tai du asmenys buvo negyvi, — detektyvas ir banditas.

Sušisaudymas prasidėjo tokiu būdu: policijos automobilis važiuojo Clark gatve į šiaurę. Policinai Morris Friedman, Rudolph Friedl ir Frank Pape pastebėjo, važiuojantį į pietus automobilį, kuris jiems pasirodė įtartinas. Jie davė ženklą, kad sustotų. Tačiau automobilis ne tik nesustojė, bet pradėjo dar greičiau važiuoti. Žinoma, policija ėmė vyti.

Matydamas, kad pabėgti nepasiseks, įtartino automobilio šoferis šoko lauk ir pradėjo bėgti. Friedman ir Friedl vijo si jį, o Pape pasiliko saugoti kitus du, kurie važiuojo automobiliu.

Staiga bėgantis atsigręžė ir laikydamas abiejos rankose revolverius ėmė šaudyti. Viena kulka pataikė Friedmanui į vidurį ir pastarasis susmuko. Tąsų prasidėjo kova tarp bandito ir policinono Friedl. Kadangi banditas buvo pasislėpęs už automobilio, tai sunku buvo į jį pataikyti. Paleista buvo daug šūvių, kol pagaliau Friedl pataikė banditui į galvą, o paskui dar suvarė tris kulkas į jo kūną.

Nušautasis banditas pasirodė esąs Lyman Stanton Heiman, 37 metų amžiaus, iš Detroito. Iš atrastų dokumentų patirta, kad jis dalyvavo Afrikos kovose, Sicilijos ir Italijos invazijoje. Keliais atvejais pasižymėjo ir buvo apdovanotas medaliais. Jo armijos rekordas labai geras. Vienok policijos rekordai rodo, kad praeytie Heiman buvo nuteistas nuo 10 iki 20 metų į pataisos namus už ginkluotą plėšimą. Nuteistas jis buvo Ionia, Mich.

Policinonas Morris Friedman išstarnavo policijoje 17 metų. Jis pasižymėjo drąsumu ir sumanumu. Gyveno adresu 3825 Fulton st. Buvo 46 metų amžiaus. Bandito kulkos jis buvo

mirtinai sužeistas ir nuvežtas į ligoninę tuoj pasimirė.

Automobiliuje buvo sulaukyti Edward Ervin iš Pontiac, Mich. Rekordai rodo, kad jis neseniai buvo lygtinai paleistas iš kalėjimo, kur sėdėjo už plėšimą. Kartu su juo buvo Lois Gregerson, 24 metų amžiaus ir keturių vaikų motina. Ji dėjosi esanti Ervino žmona. Jos namai — Pontiac, Mich.

Gregerson prisipažino, kad jie padarė kelis apiplėšimus Indianapolyje, iš kur Chicagos policija buvo išpėta apie banditų siuntėjimą. Policija buvo išpėta ir apie tai, kad banditai yra gerai apsiginklavę.

Unija Stoja Už Draiverių Streiko Atšaukimą

Chicagos trokų draiverių nepriklausomos unijos egzekutyvė taryba padarė pareiškimą, kad nebėra prasmės toliau streikas tęsti, nes tai prieš nieko gero neprives. Tačiau stambesniū barnių prižiūrėtojai nesutinka su taryba. Jie sako, jog taryba neiššaukė streiko ir negali jo atšaukti. Streiko atšaukimo klausimą turėsią patys unijos nariai išspręsti. Tam tikslui ir yra šaukiamas narių susirinkimas.

Tuo tarpu valdžios paskirtas atstovas streiko paliestoms trokų kompanijoms tvarkyti sako, jog trokų operavimas yra beveik normalus. Būtiniausias prekės ir karo medžiaga yra pristatomos be susitrukdymo.

Išnešė Prekių Už \$21,000

Skaudžiai nukentėjo biznio įstaigos, kurios randasi trobesyje 725 S. LaSalle st. Apskaičiuojama, kad iš tų įstaigų plėšikai išnešė įvairių prekių, kurių vertė siekia \$21,000.

10,000,000 Darbu Karo Veteranams

Prieš kiek laiko Chicagoje buvo įsteigta "Industry for Veterans" organizacija. Tos organizacijos svarbiausias tikslas bus daryti spaudimą į pramonę, kad karo veteranams būtų teikiama pirmenybė ršyėje su darbu gavimu.

Organizacijos pirmininkas James Simpson pareiškė, jog bus dedamos pastangos parūpinti dešimčiai milijonų veteranų darbus.

Organizacija randa didelį pritarimą ir kitose valstijose.

Sudegė Moteris

Doris Kehm, turtingo kontraktorius Horace Kehm žmona, sudegė savo apartamente, 900 N. Michigan ave.

Jos apdegęs lavonas buvo rastas asloje. Spėjama, kad gaisras įvyko dėl neatsargiai numesto cigareto.

Vyras, kučis laikinai gyveno Union klube, buvo pašauktas identifikuoti savo žmonos kūną. Jis pareiškė policijai, kad jo žmona neseniai buvo apleidusi ligoninę. Jos nervai buvę labai pakrikę.

Užsidarė Mattoon Miesto Restoranai

Šimtai Mattoon (Ill.) miesto darbininkai neturėjo kur valgyti, kai užsidarė beveik visi restoranai. Restoranų savininkai sako, kad jie tol neatidarys, kol jiems nebus pristatyta mėsos. Dabar jie beveik jokių maisto produktų neturi, todėl ir negali biznio varyti.

Prie tokios padėties privedė uždarymas vietos skerdyklos, kuri aprūpindavo restoranus mėsos. Kainų administracijos ofisas patvarkė, kad toji skerdykla turi užsidaryti. Padariniyje to užsidarė restoranai, kur nuolat valgydavo apie 700 žmonių.

Legislatūros Nariai Gaus Didesnes Algas

Illinois senatas priėmė bilijų, kuris numato legislatūros nariams pakelti algas iki \$3,000. Iki šiol legislatūros nariams buvo mokama po \$2,500. Valdinasi, nuo dabar per metus gaus \$500 daugiau.

Bilius buvo priimtas 27 prieš 19 balsų. Numatoma, kad gub. Green sakyta bilijų pasirašys.

Legislatūros Nariai Gaus Didesnes Algas

Illinois senatas priėmė bilijų, kuris numato legislatūros nariams pakelti algas iki \$3,000. Iki šiol legislatūros nariams buvo mokama po \$2,500. Valdinasi, nuo dabar per metus gaus \$500 daugiau.

Bilius buvo priimtas 27 prieš 19 balsų. Numatoma, kad gub. Green sakyta bilijų pasirašys.

Isigykite Automobiliams Federalius Ženklus

Nuo liepos 1 d. visi automobiliai turės turėti specialius federalius ženklus, kurie paštuose yra pardavinėjami po \$5.

Per pirmas dešimt dienų automobilstai bus tik įspėjami sakytus ženklus įsigyti. Po to jie bus traukiami atsakomybėn ir turės bausmes pasimokėti.

Pavogė Didelį Kiekį Degtinės

Iš Avondale kavinės (3159 N. Kedzie ave.) buvo pavogta \$4,060 vertės degtinės. Apie vagystę policijai raportavo kavinės savininkas Alfred Franceschini.

Liepos 4-ios Iškilmės

Majoras Kelly užgyrė Amerikos legionierių sumanymą iškilmingai švęsti Liepos Ketvirtą Soldiers' field aikštėje.

Ryšyje su tomis iškilmėmis majoras paskelbė ir proklamaciją, kuri primena, jog milijoi-

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

PERSONAL Asmenų Ieško

PAIESKAU p. LUKOŠIAUS, kuris turi 80 akru ūkį Pentwater, Mich. apylinkė. Prašau jo ar žinančius apie jį atsiskirti ir paduokite jo adresą. M. Mažeika, 315 S. Western Ave., Chicago, Ill.

AUTOS—TRUCKS—WANTED Reikia Automobilių ir Trokų

MOKĖSIME AUKŠČIAUSIĄ KAINĄ už jūsų karą, neatsižvelgiant į jo senumą arba stovį. Pasaukite: SAGINaw 4884. Mes paimsime.

REIKALINGAS AUTAS (CAR) Karinio darbo darbininkas ieško gero karo pirkti iš privatiškų žmonių. Mokės nepaprastai aukštą kainą. Phone KEDzie 2868.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

NAKTSNIŲ VALYTOJŲ INDŲ PLOVEJŲ

Geros valandos ir aukšta alga. Duodame maistą ir uniformas.

HARDING'S, 68 W. Madison

REIKIA VYRU Lengvam dirbtuvės darbu 2120 W. LAKE STREET 1732 N. KOLMAR.

REIKIA KIŠENIŲ SIUVĖJŲ Vyrų kantai. Geras mokėstis. Pastovus darbas. Švari oringa šapa. City Coat Makers, 308 W. Van Buren. Room 403.

REIKIA DŽIANITORIAUS Geras mokėstis, po pietų darbas. Matykite Superintendent 8 South Dearborn St.

REIKIA INDŲ PLOVEJO, nuo 5 iki 1 val. ryto. Gera alga. Joe Pierce, 2701 W. Division.

REIKIA DŽIANITORIAUS prie roominghouse, nuolatiniu darbu. Alga ir kambarys. 228 E. Huron St.

HANDY MAN—60 VAL. SAVAITE NIGHT MAN—70 VAL. SAVAITE 2 nuolatiniai darbai blaiviam, darščiam žmogui. Geras mokėstis. Laikas ir pusė už virš 40 valandų.

PONTIAC 812 W. VAN BUREN ST.

REIKIA VYRŲ BENDRAS DIRBTUVĖS DARBAS prie burlap ir bovelinių maišų. Pastovūs darbai dabar ir bus po karo.

Laikas ir pusė už virš 40 valandų. GERA ALGA PRADŽIOJE.

ARCO BAG CO., 2423 W. 14th St.

REIKIA DŽIANITORIAUS PAGELBININKO Puikus mažų apartamentų namas. Darbas dienomis. Sekmadienį laisvas. Geros darbo sąlygos. Matykite Mr. THEIS, Supt., 220 E. Walton St., DELaware 3226.

REIKALINGAS BATSIUVIS Visokiam darbu žmogui. Geras mokėstis. Pastovus darbas. Gali ir bizni mairkti, jeigu nori. Išvystytas biznis per 30 metų. 1005 East 43rd St. KENwood 2156.

REIKALINGAS BERNATIS Valruoti troka: dirbti kepkykloje išvežiojimo laiku. Geras mokėstis. Pastovus darbas. 4211 Irving Park Rd., KILdare 1325.

REIKIA KAILIŲ kirpėjų—patyrusių prie natūraliumi. Atsiliepkite: DUGAN FURRIERS 328 Madison Street OAK PARK, ILL.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavimui

PARDAVIMUI 160 akru farma. Būdininkai visi moderniški. Traktorius, mašinerija. Jauni galvijai ir vištos. Gera medžioklė ir žuvinavimas. Pigiai. O. Haelterman, Hermansville, Mich.

80 AKRU FARMA pardavimui su smeniška nuosavybe. Geri būdininkai. Elektra ir vanduo. Visa žemė aukštumose, visa išvalyta — nėra akmenu. Mike Snider Jr., R. 1, Thorp, Wis.

PARDAVIMUI 160 AKRU farma, prie didžiojo vieškelio 45. Mašinerija ir galvijai. Elektra ir bėgantis vanduo. Gražioji apylinkė. Parduoda iš priežasties nesveikatos. Mrs. Mabel Honzik, Deer Brook, Wis.

ISVAŽIUOJA IŠ MIESTO IŠ PRIEŽASTIES NESVEIKATOS Nupiginta kaina, kad išsarduoti: ¼ — 1 akro sklypus. Artį 96th ir Pulaski. Tinka namams statyti, daržams, vištoms auginti. Busu aptarnavimas; žemi takai; pagerinimai. Artį bažnyčia, mokyklos. Pasaukite HUDson 2919 po 6 vakaro.

160 AKRU — 60 dirbamos žemės, likusioji miškas ir ganykla. Apytvėta; upelyje yra žuvų; pakankamai būdininkų. 6 mylios iki miestelio. 1 mylia nuo St. T. Hy. \$3,200. Išmokėjimais. McVey Co., Adams, Wisconsin.

PARDAVIMUI PIENININKYSTĖS FARMA, 60 akru: 50 mylių žemių vakarus nuo Chicagos. Gera žemė. Su galvijais arba be jų. JOHN VAISVILAS 813 West 35th St. Dienomis—YARDS 6776 Vakaris—PROspect 0467.

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

2 GAS RANGES, 3 lovos su inner spring matrasais. Taipgi bedding. Viskas gerame stovyje. Pigiai. 6515 S. Talman, 2 aukštas.

PIRKITE KARO BONUS

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

SWITCHBOARD OPERATOR Bendras raštinės darbas. Apvalyti dirbtuvė. Aukštas albos standartas DAVID WEBER 3521 So. State Street VICTory 3800. Miss Eckardt.

DIRBTUVĖS DARBAS Lengvas, pastovus darbas. 39 valandų darbo savaitė. Maloni aplinkuma. Geras mokėstis. 656 North Lake St., 4-tas aukštas.

REIKIA MERGINOS, norinčios vykti į vasarnamį 2 mėnesiams. Pagelbėti prie vaiku. Lengvos pareigos, kiti darbininkai. Gera alga. Norinčiai būti nuolat darbas. Pasaukite Mrs. Kraines DORchester 6000—Room 850.

REIKIA DŽIANITORKŲ Naktinis darbas, unijinė alga.

PASTOVUS DARBAS Malonios darbo sąlygos.

130 N. WELLS ST. Matykite Superintendent

LAUNDRY AND LINEN SUPPLY Folders, checkers, ryšulių vyniojtu. Naktinis sortuotojų. 5 dienų darbo savaitė. Patyrusių reikia. Savaitinis mokėstis. Arcadia Laundry 850 W. 119th St., COMmodore 1600.

VIRTUVEI PAGELBININKŲ SALAD GIRLS NAKTINIŲ VALYTOJŲ Sekmadieniais nedirbama. Duodame maistą ir uniformas. Geros valandos ir augšta alga. HARDING'S 68 W. Madison

REIKIA TARNAINES; 6 valandos, 5½ dienos į savaitę. Mažas namas. \$90.00 į mėnesį. 944 Montrose.

Reikia DŽENITORKŲ VALYMO DARBAS MOTERIMS VISOSE MIESTO DALYSE

Valandos nuo 5:30 vakaro iki 12:00 nakties.

KARINĖ PRAMONĖ

TAIPGI REIKIA DINING ROOM DARBININKŲ

Atsiliepkite

Illinois Bell Telephone Company

EMPLOYMENT OFFICE FOR WOMEN Street Floor, 309 W. Washington St.

ŠEIMININKĖS ČIA YRA GERAS MOKESTIS PASTOVUS DARBAI ir puikios progos dirbti po karo. Pagelbėkite Kroll gaminti kūdikių vežimėlius ir lopštelius.

PILNO LAIKO DARBAS ARBA TIK JO DALIS. Patyrusių arba mes išlavinsime. Punch press operators, vienos adatos siuvimo mašinų operatorių ir kitokių nepatyrusių darbininkų reikia. Puikios darbo sąlygos.

KROLL BROS. 1801 SO. MICHIGAN AVE.

Reikia MOTERŲ

Valyti ofisus vidurmiesty.

Pasirinkite nuo 5½ iki 8 valandų darbo savaitę. 6 naktys per savaitę. Laikas ir pusė už virš 40 valandų darbą.

7 S. DEARBORN ST. Room 1202

Reikia MERGINŲ Bendras dirbtuvės Darbas

48 valandų darbo savaitė. Laikas ir pusė už virš 40 valandų. GEROS PROGOS

Atostogos ir Alga.

po vienu metu tarnybos. ATSIŠAUKITE:

ATLAS BOXMAKERS 2555 W. Diversey ARMITAGE 1060

REIKIA PUNCH PRESS OPERATORS Patyrimas nebūtinai. Švarus, malonus darbas. Tikrai naktinis darbas. KARINIS DARBAS Atsiliepkite: 3600 W. POTOMAC

REIKIA NITAVOTOJŲ CHASIS LINE patyrusių reikia. Moderniška dirbtuvė. HOWARD RADIO CO. 1735 BELMONT Tel. Diversey 2000.

REIKIA MERGINŲ Lengvam dirbtuvės darbu. 2120 W. LAKE STREET

REIKIA MOTERŲ BENDRAS DIRBTUVĖS DARBAS prie burlap ir bovelinių maišų. Pastovūs darbai dabar ir bus po karo. Laikas ir pusė už virš 40 valandų. GERA ALGA PRADŽIOJE.

ARCO BAG CO., 2423 WEST 14th STREET

REIKIA MOTERŲ—sausage linkers. Tuojaus ateikite dirbti. Geras mokėstis. Pastovus darbas. DAVID BERG, and CO., 449 West 37th St.

REIKALINGA FUR FINISHER Atsiliepkite: DUGAN FURRIERS 328 Madison Street OAK PARK, ILL.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

SWITCHBOARD OPERATOR Bendras raštinės darbas. Apvalyti dirbtuvė. Aukštas albos standartas DAVID WEBER 3521 So. State Street VICTory 3800. Miss Eckardt.

DIRBTUVĖS DARBAS Lengvas, pastovus darbas. 39 valandų darbo savaitė. Maloni aplinkuma. Geras mokėstis. 656 North Lake St., 4-tas aukštas.

REIKIA MERGINOS, norinčios vykti į vasarnamį 2 mėnesiams. Pagelbėti prie vaiku. Lengvos pareigos, kiti darbininkai. Gera alga. Norinčiai būti nuolat darbas. Pasaukite Mrs. Kraines DORchester 6000—Room 850.

REIKIA DŽIANITORKŲ Naktinis darbas, unijinė alga.

PASTOVUS DARBAS Malonios darbo sąlygos.

130 N. WELLS ST. Matykite Superintendent

LAUNDRY AND LINEN SUPPLY Folders, checkers, ryšulių vyniojtu. Naktinis sortuotojų. 5 dienų darbo savaitė. Patyrusių reikia. Savaitinis mokėstis. Arcadia Laundry 850 W. 119th St., COMmodore 1600.

VIRTUVEI PAGELBININKŲ SALAD GIRLS NAKTINIŲ VALYTOJŲ Sekmadieniais nedirbama. Duodame maistą ir uniformas. Geros valandos ir augšta alga. HARDING'S 68 W. Madison

REIKIA TARNAINES; 6 valandos, 5½ dienos į savaitę. Mažas namas. \$90.00 į mėnesį. 944 Montrose.

REAL ESTATE—FOR SALE Namai Žemė—Pardavimui

3 FLATAI ir beismėnto apartamentas. Insuliuotas mūrinis namas. 1 flatas ir beismėntas furnas šildomi. 2 ir 3 — pečiai. Namas gerame stovyje. Geras įplaukas, žemi takai. 1-mų lubų 6 kamb. Flatas tuščias įrengtas. \$8,700. Savininkas 1035 Grace St., beismėnto apt.

3213 SO. WALLACE, pardavimui. Rendoras \$210 į mėnesį. Vonios. Savininkas 3815 So. Wallace.

PARDAVIMUI MODERNISKAS 3 apartamentų namas, 3 po 6 kambarius. 3 kuru garažas. Stoker pečius. Parduosime tuojau. Kaina — \$14,500. Išmokėjimais SCHUBERT & CO., 910 W. 79 St. Triangle 5700

SOUTHEAST KAMPAS 19th ir Albany 12 apartamentų. 6—5-kis Gery šildomas. Pajamos vidutiniškai \$5,200.00 į metus. Northwest kampanas Halsted ir Newport Ave. (3400 į žiemius) 12 apartamentų, 3 krautuvės, 7 tarazai; garų šildomas. Pajamos vidutiniškai \$8,000.00 į metus. Nedaug reikia cash ir vasarnamis kaipo dalis mokėjimo. Central Mfg. and Investment Co., 82 West Washington St. STATE 5802.

PARDAVIMUI mūrinis namas 6 flatų—taipgi 4 flatų 2 po 4, 2 po 3; gera transportacija. Kaina pigi. Savininkas išvažiuoja į kitą miestą. Agentų nereikia. 6218 So. Artesian, Pirmos lubos, Tel. REPUBLIC 0618. Atsišaukite po pietų.

2715 West 36th Street. 2 flatų mūrinis po 7 kambarius. Platus lotas, rendoras nenustatytas, tuojau galite užimti greitai pardavimui. Telefonuokite LAFayette 7368 arba LAFayette 2347.

13 APARTAMENTŲ mūrinis, garų šildomas, stokeris. Reikia pataisyti. \$16,500. SPAuldin 9055.

PARDAVIMUI 2 mūriniai namai —6 flatų namas su taverna ir su "Rooming house". Viskas išrenduota. Antras 5 flatų ir gerai išvystytas tavernos biznis. Geras rendoras neša. Vienai moteriai persunku prižiūrėti. 919 West 35th Street.

PARDAVIMUI Marquette Parko apylinkė 4 kambarių medinis. Gera transportacija. \$4,750. Lengvas išmokėjimais. Antra medinė cottage 5 kambarių. Karštu vandeniu šildoma. Kambariai beismėnti. Viškai su grindimis. 2 kuru garažas. Išmokėjimais. 2 flatų mūrinis namas, apšildomas; 3 miegamieji kambariai; bungalov stogas; 2 kuru garažas. Prieinama kaina. CHARLES URNICH (Urnikas) 2500 W. 63rd St. 2 lubos PROspect 6025. Teisingas patarnavimas.

PARDAVIMUI 2 mūriniai namai —6 flatų namas su taverna ir su "Rooming house". Viskas išrenduota. Antras 5 flatų ir gerai išvystytas tavernos biznis. Geras rendoras neša. Vienai moteriai persunku prižiūrėti. 919 West 35th Street.

PARDAVIMUI Marquette Parko apylinkė 4 kambarių medinis. Gera transportacija. \$4,750. Lengvas išmokėjimais. Antra medinė cottage 5 kambarių. Karštu vandeniu šildoma. Kambariai beismėnti. Viškai su grindimis. 2 kuru garažas. Išmokėjimais. 2 flatų mūrinis namas, apšildomas; 3 miegamieji kambariai; bungalov stogas; 2 kuru garažas. Prieinama kaina. CHARLES URNICH (Urnikas) 2500 W. 63rd St. 2 lubos PROspect 6025. Teisingas patarnavimas.

Pirkite tose krautuvėse, kuriuos garsinais "NAUJIENOSE"

Right She Is By Groggin

CANDY

COME ON, CANDY, YOUR BRAKES ARE DRAGGING! LET'S BEAT FEET INTO THE JUKE JOINT AND BLITZ A FROZEN FIZZ!

EASE UP, TED, INSTEAD OF FILLING OURSELVES--LET'S FILL THIS WAR STAMP BOOK!

ICE CREAM

PAR